

Kaskoförsäkring för företagskunder

Innehåll

Inledning	2	6 Försäkringspremie och försäkringsperiod	20
Några centrala begrepp som används i villkoren.....	2	6.1 Avställning.....	20
1 Kaskoförsäkringens giltighetsområde	2	6.2 Bonus.....	20
2 Försäkringsobjekt	2	6.3 Minimipremie för försäkringsperiod	20
2.1 Alla fordon.....	2	6.4 Försäkringsperiod.....	20
2.2 Preciserings i anslutning till fordon som utgör försäkringsobjekt.....	2	6.5 Försäkringsavtalet upphör	20
2.3 Utrustning som inte är fast monterad på eller i fordonet.....	2	7 Kaskoförsäkringsvillkor för musei- och hobbyfordon	20
2.4 Omfattas inte av försäkringen	3	7.1 Försäkringsobjekt.....	20
3 Sakförsäkringar	3	7.2 Transportförsäkring	21
3.1 Kollisionsförsäkring	3	7.3 Bilräddningsförsäkring.....	21
3.2 Älgskadeförsäkring.....	3	7.4 Ersättning av skada och betalning	21
3.3 Djurkollisionsförsäkring	4	7.5 Självrisiker	21
3.4 Brandförsäkring	4	7.6 Avställning.....	21
3.5 Stöldförsäkring.....	4	Allmänna avtalsvillkor YS15	22
3.6 Skadegörelseförsäkring.....	5	1 Vissa centrala begrepp.....	22
3.7 Naturskadeförsäkringen	5	2 Givande av information innan försäkringsavtalet ingås	22
3.8 Inlösningsförmån	5	3 LokalTapiolas ansvar träder i kraft och försäkringsavtalets giltighet	23
3.9 Utvidgat inlösningsvillkor	6	4 Försäkringspremie	23
3.10 Glasförsäkring	6	5 Uppgifter under avtalets giltighetstid	24
3.11 Bedrägeriförsäkring	6	6 Skyldighet att förhindra och begränsa uppkomst av skada.....	25
3.12 Maskinskadeförsäkring för arbetsmaskin	6	7 Orsakande av försäkringsfall	26
3.13 Transportförsäkring för arbetsmaskin	7	8 Identifikation.....	26
3.14 Försäkring för lånad släpvagn	7	9 Otillräknelighet och nödläge.....	26
4 Förmögenhets- och finansieringsförsäkringar	7	10 Ersättningsförfarande.....	26
4.1 Bilräddningsförsäkring och Bogseringsserviceförsäkring.....	7	11 Försäkringsersättning	27
4.2 Finansieringsförsäkring	8	12 Sökande av ändring i försäkringsbolagets beslut	28
4.3 Rättsskyddsförsäkring	9	13 LokalTapiolas regressrätt.....	28
4.4 Ansvarsförsäkring utomlands.....	12	14 Ändring av försäkringsavtal	28
4.5 Ansvarsförsäkring för arbetsmaskin.....	12	15 Försäkringsavtalet upphör	29
4.6 Maskinbräckageavbrottsförsäkring för arbetsmaskin	12	16 Rättigheter för tredje person.....	30
4.7 Avbrottsförsäkring i Lokal-Kasko och Försäkring för tunga fordon.....	13	17 Hantering av person- och skadeuppgifter	31
4.8 Avbrottsförsäkring i Omfattande skydd.....	14	18 Övriga bestämmelser.....	31
5 Ersättningsbestämmelser	15		
5.1 Ersättningsbara skador	15		
5.2 Ersättningsbegränsningar	16		
5.3 Skyldighet att förete utredning och överlåta ägenderätten till fordonet.....	16		
5.4 Skadebelopp.....	16		
5.5 Reparation och inlösnings av försäkringsobjekt.....	17		
5.6 Skatteregler vid sakförsäkring.....	18		
5.7 Säkerhetsföreskrifter	18		
5.8 Anvisningar för att avvärja och begränsa inträffad skada eller hot om skada	19		

Inledning

Det centrala innehållet i försäkringsavtalet bestäms i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren. Försäkringsobjektet, försäkringskyddet, försäkringsbeloppet, maximisättningarna, självriskerna samt tilläggskydden och specialvillkoren som inkluderats i avtalet finns antecknade i försäkringsbrevet.

Försäkringsvillkoren består av tre delar: kaskoförsäkringsvillkor, kaskoförsäkringsvillkor för musei- och hobbyfordon samt Allmänna avtalsvillkor.

Några centrala begrepp som används i villkoren

Nedan finns en lista på några begrepp som hänförs till fordonsförsäkringen. Övriga allmänna begrepp som tillämpas på försäkringarna finns i Allmänna avtalsvillkor.

Ett **terrängfordon** är ett motordrivet fordon som tillverkats för att transportera personer eller varor eller dra andra fordon. De vanligaste terrängfordonen är snöskotrar och terränghjulingar som inte godkänts för vägtrafik. Terrängbilar eller andra fordon som är avsedda för att även användas i vägtrafik räknas inte som terrängfordon.

Med **specialfordon** avses fordon som tillverkats och utrustats för specialbruk såsom brand- och bärgningsbilar, veterinärbilar samt ambulanser och likbilar.

Med **tilläggsutrustning** avses utrustning som endast tjänar fordonet och förser fordonet med tilläggsenskaper (t.ex. luftkonditionering, vindavvisare på tak, ställning för extraljus, skidbox).

Med **tillbehör** avses en anordning som ska monteras på fordonet på grund av arbeten som utförs med fordonet (t.ex. frontlastare, skopa, lyftanordning). Tillbehör ökar möjligheterna att använda fordonet som arbetsmaskin.

Med **påbyggnad** avses en helhet som monteras på den egentliga ramkonstruktionen på lastbil eller släpvagn och som gör det möjligt att använda fordonet för det ändamål som det anskaffats (t.ex. flak, lastkorg, anordningar för växelflak, tank).

Med **fast montering** avses en sådan montering eller koppling som inte kan göras lätt och på sedvanligt sätt på grund av utrustningens eller anordningens fästningsmetod eller utan verktyg. Koppling av släpvagnar eller andra släpbara maskiner eller anordningar anses inte vara fast montering. Inte heller enbart koppling till fordonets strömkrets anses vara fast montering.

Vid försäkring som grundar sig på **säsongpremissättning** fördelas årspremien mellan olika månader till olika belopp beroende på risken, dvs. enligt hur skaderisken och fordonets användning varierar under olika årstider.

Bedrägeri i samband med hyrning av bil är, när den som hyr bilen från första början inte hade för avsikt att återlämna bilen utan har misslett den som hyr ut fordonet att tro att det är frågan om en normal hyrning.

Förskingring i samband med hyrning av bil är, när den som hyr bilen efter att hyresavtalet ingåtts beslutar sig för att inte återlämna bilen.

1 Kaskoförsäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i hela Europa och i länder utanför Europa som har ingått avtal om grönt kort om annat inte har angetts om giltighetsområdet i försäkringsbrevet eller i anslutning till försäkringskyddet.

Försäkringen gäller dock inte i Iran, Ryssland eller Belarus.

Giltighetsområdet för Ansvarsförsäkring utomlands fastställs i punkt 4.4.

Giltighetsområdet för Ansvarsförsäkring för arbetsmaskin fastställs i punkt 4.5.

Försäkring för gula provnummerskyltar gäller i Finland, Sverige, Norge och Danmark.

Giltighetsområdet för Avbrottsförsäkring fastställs i punkten 4.8.

2 Försäkringsobjekt

2.1 Alla fordon

1. Försäkringsobjekt är fordon som specificerats i försäkringsbrevet eller försäkringsförteckningen.
2. Försäkringsobjektet omfattar även standardutrustning som ingår i riktpriiset samt i fordonet fast monterade sedvanliga tillbehör och påbyggnader samt fast monterad sedvanlig tilläggsutrustning vilka i väsentlig grad hänförs till användningen av fordonet och ägs eller har köpts på avbetalning av försäkringstagaren.
3. Ljud- och bildåtergivningsutrustning samt navigationsutrustning som monterats efteråt är försäkringsobjekt upp till totalt högst 2 000 euro.

2.2 Preciseringar i anslutning till fordon som utgör försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är

1. av försäkringstagaren ägd skyddsutrustning som hör till motorcykel, moped och terrängfordon, dvs. en hjälm, en kommunikationsenhet för hjälm samt kördräkt, handskar och stövlar. Försäkringsobjekt är dessutom av försäkringstagaren ägd släpvagn eller släde som är avsedd att användas tillsammans med fordonet och kopplad till fordonet vid skadetidpunkten och inte är registreringspliktigt.
2. i fråga om husbilar och bussar samt husvagnar: utöver den utrustning som monterats av tillverkaren sådana i efterhand monterade hushållsmaskiner som väsentligt hänförs till användningen av fordonet, t.ex. TV, mikrovågsugn och övriga apparater som används vid matlagning.
3. tillbehör och utrustning som kopplats till traktor och motorarbetsmaskin och som inte drivs med egen motor. I fråga om traktor är försäkringsobjekt även släpvagn som inte är registreringspliktig och som var kopplad till fordonet vid skadetidpunkten.
4. vid försäkring som beviljats för gula provnummerskyltar är försäkringsobjektet det fordon på vilket skyltarna fästs och som används till ändamål som fastställs i 116 § i fordonslagen.

2.3 Utrustning som inte är fast monterad på eller i fordonet

Brand- och stöldförsäkringsobjekt är på sedvanligt sätt från fordonet löstagbart tillbehör, löstagbar tilläggsutrustning och löstagbar påbyggnad, ett av varje slag.

Försäkringsobjekt i brand- och stöldförsäkringen är även

1. i fråga om person-, paket- och mopedbilar, registrerade terränghjulingar (fordonsklasserna L2e, L5e, L6e och L7e) samt släpvagnar en omgång sommar- eller vinterdäck som inte är monterade på fordonet
2. släpvagn eller släde som inte är monterad på traktor eller terrängfordon och inte är registreringspliktig.

2.4 Omfattas inte av försäkringen

Försäkringen omfattar inte

1. utrustning som är främmande för fordonets egentliga bruk
2. reservdelar till fordonet
3. anordningar och utrustning som står i strid med myndigheternas bestämmelser, t.ex. radardetektor
4. konstruktioner och utrustningar avsedda för tävlingar, t.ex. specialmätare
5. fordonets konstruktioner, anordningar, utrustningar och delar som inte ändringsbesiktigats men som kräver att ändringsbesiktning görs
6. speciallackering dvs. all lackering som skiljer sig från fordonstillverkarens normala färgurval, t.ex. pärlemolackering, dekorationslackering och kameleontlackering
7. tejpning med undantag av dekaler och logon som hänför sig till företagsverksamhet och ägs av försäkringstagaren
8. övriga än i punkt 2.1–2.2 nämnda ljud- och bildåtergivningsutrustning, televisioner, mobiltelefoner och datorer med undantag av en färddator som fordonstillverkaren monterat som standard- eller tillägsutrustning
9. lösegendom såsom kläder, hemtextilier, sängkläder, bestick, matvaror eller annan motsvarande lösegendom
10. bränslen
11. sjöcontainrar.

3 Sakförsäkringar

Försäkringen ersätter direkta sakskador enligt dessa villkor.

3.1 Kollisionsförsäkring

Kollisionsförsäkringen ersätter sakskada som direkt orsakats försäkringsobjektet av

1. att fordonet kört av vägen eller vält
2. slag, kollision, fall eller annan liknande utifrån plötsligt verkande orsak som skadat försäkringsobjektet
3. att lastbil plötsligt och oförutsett vält vid lastning eller lossning.

Kollisionsförsäkringen för motorarbetsmaskin ersätter även sakskada som direkt orsakats av att motorarbetsmaskinen sjunkit genom is eller ner i kärr eller vatten.

Skada som ersätts med stöd av kollisionsförsäkringen minskar bonusen om det är fråga om en försäkring med bonusrätt.

Självriskan har antecknats i försäkringsbrevet.

Kollisionsförsäkringen ersätter inte skada som orsakats

1. av bristfällig olje-, kylvätske- eller kylmedels-cirkulation som skadar fordonets
 - motor eller dess tilläggsutrustning
 - växellåda
 - kraftöverföring
 - kylsystem eller
 - luftkonditioneringsanläggning
2. fordonets del eller anordning på grund av konstruktions-, tillverknings- eller materialfel
3. av fordonets del, tilläggsutrustning eller tillbehör på själva fordonet
4. av vatten om fordonet framförs på väg eller annat område som helt eller delvis är täckt av vatten
5. av vatten på styrenhet för fordonets funktioner (t.ex. motorstyrning, växellåda, antisladd, luftkonditionering) om skadan inte är en direkt följd av händelser angivna i punkterna 3.1–3.7
6. av att fordonet sjunkit ner i vatten, kärr eller genom is annanstans än på vinterväg i allmänt bruk som uppfyller vägmyndigheternas säkerhetsbestämmelser. Begränsningen gäller inte motorarbetsmaskin.
7. av last i fordonet om skadan inte är en direkt följd av händelser angivna i punkterna 3.1–3.7
8. av djur i fordonet om skadan inte är en direkt följd av händelser angivna i punkterna 3.1–3.7
9. när fordonet används i tävling eller träning inför tävling
10. när fordonet används på motorbana eller i kör- eller hastighetsträning på annat område eller annan vägsträcka. Begränsningen ovan gäller inte vid körundervisning för körrätt som ges av bilskolelärare eller annan utbildning som på förhand avtalats med försäkringsbolaget.
11. under olovligt bruk eller påstått olovligt bruk om det inte går att bevisa att det dessförinnan inträffat ett försäkringsfall som avses i punkt 3.5
12. av påfyllning eller användning av fel eller felaktigt bränsle eller annan vätska eller av att bränsle eller vätska påfyllts på ett ställe där de inte hör hemma
13. av atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan inträffat
14. av krig, uppror, revolution eller liknande orsak
15. av isens eller snöns tyngd eller av köld, regn eller värme
16. av långsamt fortskridande händelser såsom slitage, fukt, korrosion, rost, svampbildning, mögel, förmultning, materialutmattning eller av annat motsvarande långsamt verkande fenomen
17. av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importör eller affär som sålt eller reparerat fordonet.

3.2 Älgskadeförsäkring

Älgskadeförsäkringen ersätter sakskada som orsakats av direkt kollision med hjortdjur (älg, ren, hjort, rådjur). Med kollision avses att man stöter ihop med hjortdjuret.

Skador orsakade av väjning för hjortdjur ersätts med stöd av kollisionsförsäkringen i enlighet med villkorspunkten för kollisionsförsäkring (se punkt 3.1).

Skada som ersätts med stöd av älgskadeförsäkringen minskar inte bonus. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Älgskadeförsäkringen ersätter inte skada som orsakats

1. av bristfällig olje-, kylvätske- eller kylmedels-cirkulation som skadar fordonets
 - motor eller dess tilläggsutrustning
 - växellåda
 - kraftöverföring
 - kylsystem eller
 - uftkonditioneringsanläggning
2. av last i fordonet
3. av väjning för hjortdjur
4. av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importör eller affär som sålt eller reparerat fordonet.

3.3 Djurkollisionsförsäkring

Djurkollisionsförsäkringen ersätter sakskada som orsakats av direkt kollision med annat djur än hjortdjur. Med kollision avses att fordonet stöter ihop med djuret.

Skador orsakade av väjning för djur ersätts med stöd av kollisionförsäkringen i enlighet med villkorspunkten för kollisionförsäkring (se punkt 3.1).

Skada som ersätts med stöd av djurkollisionsförsäkringen minskar inte bonus. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Djurkollisionsförsäkringen ersätter inte skada som orsakats

1. av bristfällig olje-, kylvätske- eller kylmedels-cirkulation som skadar fordonets
 - motor eller dess tilläggsutrustning
 - växellåda
 - kraftöverföring
 - kylsystem eller
 - luftkonditioneringsanläggning
2. av last i fordonet
3. av väjning för djur
4. av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importör eller affär som sålt eller reparerat fordonet.

3.4 Brandförsäkring

Brandförsäkringen ersätter skada som orsakats av

1. eld som kommit lös
2. blixtnedslag direkt i ett fordon.

Skada som ersätts med stöd av brandförsäkringen minskar inte bonus. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Automatiskt släckningssystem:

Motorrum och rum för tilläggsvärme i bussar som tagits i bruk 1.1.2015 och senare (fordonsklass M3, M3G) ska föras med ett automatiskt släckningssystem som godkänts av försäkringsbolaget.

Motorarbetsmaskin ska alltid föras med ett av försäkringsbolaget godkänt släckningssystem när

1. arbetsmaskinen hör till säkerhetsklass 1 eller 2 enligt säkerhetsföreskrift FA127B

2. arbetsmaskinen används i brandfarlig eller på annat sätt riskfylld omgivning såsom i skog, på såg, på virkesfabrik, på torvmosse, på område för hantering av torv eller energiavfall, i målarfärgslager, i kemisk eller petrokemisk industrianläggning, på kraftverk, i stenbrott, i underjordiska schakt och gruvor
3. arbetsmaskinen används för att hantera brandfarligt material såsom träflis, sågspån, torv, trä, energiavfall, pappers- eller oljeprodukter.

Släckningssystemet ska underhållas och servas enligt tillverkarens anvisningar. Underhållsåtgärderna ska antecknas i en underhållsloggbok och en besiktningssrapport ska uppgöras över besiktningar.

Om villkorspunkterna ovan inte har iakttagits i fråga om bussar och motorredskap tillämpas vid brandskada en avvikande självrisk enligt villkorspunkt 5.5.6.1.

Brandförsäkringen ersätter inte

1. skada som orsakats av kortslutning i elektrisk anordning eller plötslig ändring i spänningen
2. skada som uppstått när fordonet använts i tävling eller träning inför tävling
3. skada som uppstått under olovligt bruk eller påstått olovligt bruk om det inte går att bevisa att det dessförinnan inträffat ett försäkringsfall som avses i punkt 3.5
4. skada som till följd av att en fordonsdel blivit het orsakats själva delen eller andra delar eller konstruktioner i fordonet
5. skador som brand eller explosion inne i ett avgasrör orsakat själva avgasröret
6. skada som orsakats då fordonet använts på motorbana eller vid övningskörning eller i hastighetsträning på annat område eller annan vägsträcka. Begränsningen ovan gäller inte vid körundervisning för körkort som ges av bilskolelärare eller annan utbildning som på förhand avtalats med försäkringsbolaget
7. skada som orsakats av atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan inträffat
8. skada till följd av krig, uppror, revolution eller annan liknande orsak
9. skada som orsakats av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importör eller affär som sålt eller reparerat fordonet.

3.5 Stöldförsäkring

Stöldförsäkringen ersätter sakskada som uppstått till följd av att försäkringsobjektet förlorats eller skadats när orsaken varit stöld, bruksstöld av motorfordon, olovligt bruk av fordon eller försök till dessa och objektet för gärningen varit låst eller förvarats i låst lokalitet dit utomstående inte har tillträde.

Skada till följd av förlust av fordon ersätts endast om den försäkrade eller polis- eller tullmyndighet inte har fått uppgift om att fordonet hittats inom 30 dagar efter att försäkringsbolaget meddelats om att fordonet stulits och efter att polisanmälan gjorts.

Skada som ersätts med stöd av stöldförsäkringen minskar inte bonus. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet. Se avvikande självrisken i stöldförsäkring i punkt 5.5.6.1.

Stöldförsäkringen ersätter inte skada

1. om skadevällaren med tillstånd fått fordonet eller dess nycklar i sin besittning
2. om skadevällaren är en av de försäkrade eller en med den försäkrade jämställd person eller om skadan orsakats av någon annan person med deras tillstånd. Se även punkt 8 Identifikation vid skadeförsäkring i Allmänna avtalsvillkor.
3. om ett olåst fordon eller dess utrustning stulits eller olovligt tagits i bruk från lokalitet dit annan person än den försäkrade eller personer som bor i samma hushåll som den försäkrade har nyckel
4. som orsakats av bedrägeri eller förskingring
5. om orsakats av krig, uppror, revolution eller annan liknande orsak
6. som orsakats av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importör eller affär som sålt eller reparerat fordonet.

3.6 Skadegörelseförsäkring

Skadegörelseförsäkringen ersätter sakskada på försäkringsobjektet som orsakats av uppsåtlig skadegörelse. Med uppsåtlig skadegörelse avses att skadevällarens uttryckliga syfte varit att skada försäkringsobjektet. Se även Allmänna avtalsvillkor punkt 11.1 Ersättningsökandens skyldigheter.

Skada som ersätts med stöd av skadegörelseförsäkringen minskar inte bonus. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Skadegörelseförsäkringen ersätter inte skada

1. som orsakats med ett annat fordon
2. som uppstått under olovligt bruk eller påstått olovligt bruk om det inte går att bevisa att det dessförinnan inträffat ett försäkringsfall som avses i punkt 3.5
3. som har skett i ett olåst fordon om inte fordonet finns i ett låst förvaringsutrymme dit endast personer som bor i samma hushåll har nyckel
4. som orsakats av orent, förorenat eller felaktigt bränsle
5. som ersätts med stöd av kollisions-, stöld- eller brandförsäkring
6. som orsakats av krig, uppror, revolution eller annan liknande orsak
7. som orsakats av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importör eller affär som sålt eller reparerat fordonet.

3.7 Naturskadeförsäkringen

Naturskadeförsäkringen ersätter sakskada som direkt orsakats

1. av träd som vinden fällt på fordon
2. stillastående fordon av annat föremål som vinden slitit loss
3. fordonets yttre av hagel
4. av att vattenytan stigit när fordonet stått stilla med strömmen avstängd.

Skada orsakad av blixtnedslag ersätts med stöd av brandförsäkringen i enlighet med villkorspunkten för brandförsäkring (punkt 3.4).

Skada som ersätts med stöd av naturskadeförsäkringen minskar inte bonus. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Naturskadeförsäkringen ersätter inte sakskada som orsakats

1. av vatten om fordonet framförts på väg eller annat område som helt eller delvis är täckt av vatten
2. av vatten på styrenheten för fordonets funktioner (t.ex. motorstyrning, växellåda, antisladd, luftkonditionering) om skadan inte är en direkt följd av en händelse som är ersättningsbar med stöd av naturskadeförsäkringen
3. av isens eller snöns tyngd eller av köld, regn eller värme
4. av långsamt fortskridande händelser såsom sli-tage, fukt, korrosion, rost, svampbildning, mögel, förmultning, materialutmattning eller annat motsvarande långsamt verkande fenomen
5. av luftström som fordon gett upphov till
6. av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importör eller affär som sålt eller reparerat fordonet.

3.8 Inlösningsförmån

Inlösningsförmånen är en sakförsäkring som kompletterar försäkringarna i punkterna 3.1–3.7, från vilken utöver fordonets gängse värde betalas tilläggsersättning, förutsatt att förutsättningarna för ersättning uppfylls enligt dessa villkor. Ersättning för gängse värdet betalas med stöd av sakförsäkring som bestäms på basis av skadetyp. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

3.8.1 Totalersättning i form av kontantpris på nytt fordon

Med stöd av inlösningsförmånen utbetalas som ersättning kontantinköpspriset för ett nytt likadant fordon av samma märke, modell och med samma utrustningsnivå förutsatt att

- försäkringsobjektet, förutom att ha ägts och innehafts av en importör och/eller bilaffär, endast har ägts eller innehafts av försäkringstagaren och varit kaskoförsäkrat från och med datumet det registrerades eller borde ha registrerats första gången,
- det har gått högst tre år efter datumet försäkringsobjektet för första gången togs i bruk,
- högst 60 000 km har körts med försäkringsobjektet och
- de uppskattade reparationskostnaderna för försäkringsobjektet är minst 50 % av kontantinköpspriset för ett nytt likadant fordon eller om ett likadant fordon inte längre saluförs, av kontantinköpspriset för en fordonsmodell som närmast motsvarar den skadade fordonsmodellen.

Med kontantinköpspris avses högst det pris för vilket försäkringsbolaget kan eller skulle ha kunnat köpa ett fordon av samma märke och modell med motsvarande utrustning som ingår i inlösningspunkten eller då fordonet senast salufördes.

Om modellen inte längre saluförs är övre gränsen för ersättningsskyldigheten det lägsta kontantinköpspriset för en likadan fordonsmodell då den senast salufördes. Fordonets färg är inte en faktor som begränsar likheten.

Ett villkor för ersättning med stöd av inlösningsförmånen är att ett likadant fordon eller ett fordon med samma värde anskaffas i stället för det skadade, förstörda eller försvunna fordonet.

3.8.2 Som tilläggsersättning högst 30 procent av gängse värdet

Om fordonet inte uppfyller villkoren enligt Inlösningsförmån för ersättning av ett nytt fordon, är maximibeloppet för försäkringsbolagets ersättningskyldighet vid ersättning med stöd av Inlösningsförmån, 30 procent av fordonets gängse värde fastställt enligt punkt 5.5.3.

3.8.3 Maximiersättning

Om ersättning betalas enligt punkt 3.8.1 är övre gränsen för totalersättning dock högst kontantpriset för ett nytt likadant fordon vid tidpunkten då fordonet skaffades eller priset vid tidpunkten då ett sådant fordon senast salufördes. För begagnat fordon är ersättningen dock högst fordonets gängse värde vid den tidpunkt då fordonet skaffades.

Om äganderätten till försäkringsobjektet inte överförs till försäkringsbolaget, betalas som ersättning skillnaden mellan försäkringsobjektets gängse värde omedelbart före och efter skadan.

3.8.4 Begränsningar

Inlösningsförmånen gäller inte

1. när fordonet används i tävling eller träning inför tävling
2. när fordonet används på motorbana eller i kör- eller hastighetsträning på annat område eller annan vägsträcka.

Begränsningen ovan gäller inte vid körundervisning för kör rätt som ges av bilskolelärare eller annan utbildning som på förhand avtalats med försäkringsbolaget.

3.9 Utvidgat inlösningsvillkor

Om för fordonet beviljats utvidgat inlösningsvillkor som tilläggskydd i omfattande sakförsäkring och detta antecknats i försäkringsbrevet är skadebeloppet kontantförsäljningspriset för ett nytt likadant fordon eller det pris fordonet hade då det senast salufördes.

Med kontantförsäljningspris avses högst det pris för vilket försäkringsbolaget kan eller skulle ha kunnat skaffa ett fordon av samma märke och modell med motsvarande utrustning som ingår i inlösnings vid skadetidpunkten eller då fordonet senast salufördes.

Utvidgat inlösningsvillkor gäller endast fordon som köpts som nya i Finland och vars första registrering skett i Finland och endast när

1. de uppskattade reparationskostnaderna överstiger 30 % av kontantförsäljningspriset för ett likadant fordon vid skadetidpunkten och
2. fordonet varit registrerat i högst två år och
3. högst 50 000 km har körts med fordonet.

3.10 Glasförsäkring

Glasförsäkringen ersätter det försäkrade fordonets fönsterrutor om de går sönder genom direkt slag utifrån mot rutan. Med fönsterrutor avses vindruta, fönsterrutor i dörrar, sidorutor, bakruta och takglas.

Glasförsäkringen ersätter inte strålkastarglas.

Glasförsäkringen ersätter alternativet som har de lägsta totalkostnaderna. Försäkringsbolaget har rätt att välja tjänsteproducent.

Skada som ersätts med stöd av glasförsäkringen minskar inte bonus. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Glasförsäkringen ersätter inte skada som orsakats

1. av kollision, av att fordonet kört av vägen eller av att fordonet vält
2. själva fordonet av fordonsdel, tilläggsutrustning eller tillbehör
3. av last i fordonet
4. av atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan inträffat
5. av krig, uppror, revolution eller liknande orsak
6. av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importör eller affär som sålt eller reparerat fordonet.

3.11 Bedrägeriförsäkring

Försäkringsobjekt är ett specificerat fordon som hyrs ut utan förare och som registrerats för hyresbruk. Oregistrerade fordon är försäkringsobjekt om försäkringstagarens bransch är uthyrning av fordon.

Försäkringen gäller endast om det avtalats separat och antecknats i försäkringsbrevet. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringen ersätter sakskada som orsakas av att försäkringsobjektet förloras till följd av bedrägeri eller försäkringring.

Bedrägeriförsäkringen ersätter sakskada som orsakas av förlust av fordon om den försäkrade eller polis- eller tullmyndighet inte fått uppgift om att fordonet hittats inom 30 dagar efter att försäkringsbolaget fått meddelande om att fordonet inte återlämnats vid den tidpunkt som avtalats i hyresavtalet.

Försäkringens giltighet

Försäkringen gäller om

1. uthyraren eller dennes representant, före fordonet överlåtits, sett till att parten som hyr fordonet legitimerat sig och försäkrat sig om att parten har rätt att framföra fordonet som överläts och om en kopia tagits på körkortet
2. uthyraren försäkrat sig om att parten som hyr fordonet har en stadigvarande adress eller en känd vistelseadress i Finland
3. hyresavtalet uppgjorts skriftligt och innehåller en anteckning om att parten som hyr fordonet har rätt att föra fordonet utanför Finlands gränser
4. förskottsbetalningen vid hyrningen betalats med kreditkort eller finskt bankkort. Då ska anvisningar som getts separat av respektive kreditinstitut iakttagas.
5. endast en nyckel överlåtits till parten som hyr fordonet.

3.12 Maskinskadeförsäkring för arbetsmaskin

Försäkringen ersätter skada på försäkringsobjekt som direkt orsakats av en plötslig och oförutsedd intern skada.

Försäkringsobjekt är

- motor
- kraftöverföring
- hydraulik
- samt styrenheter för objekten ovan.

Självriskens har antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringen upphör senast i slutet av den försäkringsperiod under vilken det har gått 10 år sedan försäkringsobjektet togs i bruk.

Begränsningar

Maskinskadeförsäkringen ersätter inte

1. skada som kortslutning i generator, elmotor, batteri eller annan elektrisk utrustning orsakat själva generatort, elmotorn, batteriet eller utrustningen
2. skada på motor eller tillbehör till motor, växelsystem, kraftöverföring eller kylsystem på grund av bristfällig cirkulation av luft, olja, hydraulik- eller kylvätska eller dyligt
3. skada som orsakats av annan del i försäkringsobjektet, t.ex. motor, på grund av att bränslesystem eller hydrauliskt system gått sönder, blivit smutsigt eller på grund av en annan liknande händelse
4. skada som orsakats av att arbetsmaskinen använts fel, i strid med bruksanvisningarna eller av att arbetsmaskinen utsatts för alltför stor belastning
5. skada som orsakats av slitage, frätning, rost, materialtrötthet eller motsvarande långsamt verkande fenomen eller av att arbetsmaskinen eller del av den inte längre är funktionsduglig
6. kostnader som orsakas av inställnings-, programmerings- eller underhållsåtgärder, service eller av delar som byts ut i samband med service eller av avhjälpande av funktionsstörningar
7. skada som orsakats av reparation av sådan del som tillverkats felaktigt eller av felaktigt material. Av felet orsakad skada på annan egendom som utgör försäkringsobjekt ersätts.
8. skada som ersätts med stöd av lag, garanti, förbindelse eller annan försäkring. En skada som är ersättningsbar enligt dessa försäkringsvillkor ersätts trots detta begränsande villkor om försäkringstagaren tillförlitligt kan bevisa att en annan ersättningsskyldig inte förmår uppfylla sina förpliktelser eller inte är skyldig att ersätta skadan.

3.13 Transportförsäkring för arbetsmaskin

Försäkringen gäller endast om det avtalats separat och antecknats i försäkringsbrevet.

Transportförsäkringen för arbetsmaskin ersätter skador som orsakas av försäkrad egendom under transport, lastning eller lossning.

Försäkringen ersätter skador enligt punkt 3.1 (Kollisionsförsäkring).

3.14 Försäkring för lånad släpvagn

I försäkring för dragfordon är försäkringsobjekt även till dragfordonet kopplad släpvagn inklusive påbyggnad vilken inte bestående ägs eller innehas av försäkringstagaren om det avtalats separat och antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringsobjekt är även i dragbilen transporterad påbyggnad vilken inte bestående ägs eller innehas av försäkringstagaren. Påbyggnader är dock inte försäkringsobjekt om de vid skadetidpunkten var frakt som transporterades mot ersättning som avses i lagen om vägbefordringsavtal.

Försäkringen ersätter skador på lånad släpvagn eller påbyggnad om den varit kopplad till dragfordonet. Försäkringsskyddets omfattning är i enlighet med försäkringen för dragfordonet som antecknats i försäkringsbrevet med undantag av avbrotts-, glas-, finansierings- och rättskyddsförsäkring samt inlösningsförmån.

Maximiersättningen i varje försäkringsfall är 200 000 euro.

Självriskens har antecknats i försäkringsbrevet.

4 Förmögenhets- och finansieringsförsäkringar

4.1 Bilräddningsförsäkring och Bogseringsserviceförsäkring

Försäkringens syfte är att ersätta extra kostnader till följd av att resan har avbrutits om kostnaderna inte ersätts på basis av fordonets märkesspecifika serviceavtal om mobilitetsgaranti eller motsvarande serviceavtal om mobilitetsgaranti, oavsett fordonets märke, vilket är bundet till ett fordon eller en person. Med serviceavtal om mobilitetsgaranti avses utöver försäkringsavtal alla avtal vars syfte är att täcka kostnader för vägservice, bogsering och ersättande bil samt andra liknande kostnader och dessa avtal är primära i förhållande till bilräddnings- och bogseringsserviceförsäkringen.

Med resa avses en redan påbörjad resa med det försäkrade fordonet från avfärdsorten till en planerad destinationsort inklusive övernattningar och sedvanliga korta pauser under resan.

LokalTapiola har rätt att utse den tjänsteleverantör som anlitas för att lyfta och transportera försäkringsobjektet.

Skada som ersätts med stöd av bilräddningsförsäkring eller bogseringsserviceförsäkring minskar inte bonus. Självriskens har antecknats i försäkringsbrevet.

4.1.1 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är det fordon som nämns i försäkringsbrevet och släpvagn som medtagits på resan.

Försäkringen upphör när fordonet uppnår en separat bestämd ålder. Information om tidpunkten för försäkringens upphörande finns i försäkringsbrevet.

4.1.2 Försäkrade

Försäkrade är fordonets förare och medresande passagerare i fordonet. I fråga om fordon som är registrerade för tillståndspliktig trafik är endast fordonets förare försäkrad. Fordonets ägare och innehavare har primär rätt till ersättning för resekostnader och övriga extra kostnader förutsatt att de är med på resan. I annat fall har fordonsföraren primär rätt till ersättning.

4.1.3 Försäkringsfall

Försäkringen ersätter skäligen kostnader för att resan avbrutits, vilka definieras noggrannare nedan, om orsaken till uppkomsten av kostnaderna har varit

- att försäkringsobjektet kört av vägen eller välvt
- ett fel i eller en skada på försäkringsobjektet
- stöld eller olovligt bruk av ett låst fordon
- att bränsle eller annan energi som ger drivkraft tar slut i en personbil i privatbruk i Finland.

4.1.4 Begränsningar i ersättningsskyldighet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats

1. av att funktionsdugligt reservdäck eller funktionsduglig utrustning för att byta till reservdäck saknas (t.ex. däck på burk och kompressor)
2. av att fordonet inte startar på grund av köld, regn eller andra motsvarande klimatförhållanden
3. av deltagande i tävling eller träning inför tävling
4. när fordonet används på motorbana eller i kör- eller hastighetsträning på annat område eller annan vägsträcka.
Begränsningen ovan gäller inte vid körundervisning för kör rätt som ges av bilskolelärare eller annan utbildning som på förhand avtalats med försäkringsbolaget.
5. av att fordonet sjunkit ner i vatten, kärr eller genom is annanstans än på vinterväg i allmänt bruk som uppfyller vägmyndigheternas säkerhetsbestämmelser
6. av atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan inträffat
7. av krig, uppror, revolution eller liknande orsak.

4.1.5 Ersättningsbara kostnader

4.1.5.1 Transport- och bärgningskostnader för fordon

Försäkringen ersätter kostnader för att fordonet bärgas upp på vägen. Om fordonet är i okörbart skick ersätts dessutom transporten till närmaste reparationsverkstad där fordonet kan repareras tillbörligt.

En transport, som beror på att drivkraften för en personbil i privatbruk har tagit slut, ersätts till närmaste sådant ställe där bränsle kan tillsättas i bilen eller batterier kan laddas.

Som producent för bogseringservice ska användas den tjänsteproducent som finns närmast skadeplatsen eller alternativt tjänsteproducenten på den ort där verkstaden finns och där felet eller skadan på fordonet kan repareras på ett tillbörligt sätt.

Transport- och bärgningskostnader för buss, lastbil och släpvagn till lastbil ersätts högst upp till 3 500 euro per försäkringsfall.

4.1.5.2 Reparationskostnader som alternativ till transport

Alternativt ersätts, i stället för transportkostnader, rese- och arbetskostnader som uppstått när skadan eller felet på fordonet reparerats på skadeplatsen eller när bränsle eller annan energi som ger drivkraft levereras. Maximieringen är det belopp som det skulle ha kostat att transportera fordonet och/eller släpvagnen till närmaste reparationsverkstad eller att transportera bilen till närmaste sådant ställe där bränsle kan tillsättas i bilen eller batterier kan laddas. Övriga reparationskostnader för fordonet eller släpvagnen ersätts inte.

4.1.5.3 Rese-, hämtnings- och andra extra kostnader

Försäkringen ersätter förarens och passagerarnas kostnader för resa från skadeorten till hemorten med billigaste möjliga transportmedel. Alternativt ersätter försäkringen i stället för kostnader för hemresan och upp till deras belopp

- resekostnader till destinationsorten med det förmånligaste möjliga transportmedlet eller
- direkta extra övernattnings- och andra kostnader vid väntan på att reparationen av fordonet ska bli klar.

Rätt att få ersättning för kostnader för hemresan uppkommer vid skador som inträffar utomlands om tiden för att utreda fordonets fel och reparationstiden uppskattas sammanlagt vara minst tre vardagar.

Försäkringen ersätter även skäliga resekostnader för hämtning av det reparerade försäkringsobjektet eller skrotningskostnader utomlands för ett försäkringsobjekt som har ringa värde om försäkringsobjektet inte kan repareras.

För resekostnader, kostnader för hämtning av försäkringsobjektet eller andra extra kostnader för avbrott i resa ersätts per ett försäkringsfall högst 500 euro vid skador som inträffat i Finland och högst 2 000 euro vid skador som inträffat utomlands.

Beloppet av alla kostnader som ersätts för buss, lastbil och dess släpvagn begränsas i sin helhet till den maximiersättning som anges i punkt 4.1.5.1.

4.1.6 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- inkomstförlust
- astnings-, lossnings- eller transportkostnader som hänför sig till fordonet och/eller släpvagnen som är försäkringsobjekt
- sådana övernattningskostnader, måltidskostnader, bränslekostnader eller övriga kostnader som skulle ha uppkommit även om försäkringsfallet inte inträffat
- kostnader som importör eller affär som sålt eller reparerat fordonet ansvarar för på basis av garanti eller ansvar för fel
- skillnaden mellan det pris på tjänster som tjänsteleverantören i regel använder och det avtalspris som till tjänsteleverantören betalats från något annat ersättningssystem eller på basis av annat avtal.

4.2 Finansieringsförsäkring

Försäkringen ersätter skadefall där fordonet skadats eller förlorats till den del skadefallet inte ersätts enligt sakförsäkringarna i punkt 3.1–3.7 till fullt belopp

1. från stöld-, skadegörelse-, brand- eller kollisionförsäkringen på grund av att fordonet inte har varit låst
2. på basis av kollisions-, djurkollisions-, älgskade- och naturskadeförsäkring till följd av bestämmelser som begränsar ersättningsomfattningen, och dessa är
 - skada till följd av bristfällig olje-, kylvätske- eller kylmedelscirkulation (3.1–3.3)
 - att fordonet framförs på väg eller annat område som helt eller delvis är täckt av vatten (3.1 och 3.7)
 - skada orsakad av vatten på styrenheter för fordonets funktioner (t.ex. motorstyrning, växellåda, antisladd, luftkonditionering) (3.1 och 3.7)
 - kada till följd av att fordonet sjunkit genom is (3.1)
 - skada orsakad av djur i fordonet (3.1)
3. från kollisionförsäkringen på grund av att fordonet varit avställt eller uppläggningstid anmälts för fordonet vid tidpunkten för försäkringsfallet.

4.2.1 Begränsningar i ersättningsskyldighet

Försäkringen ersätter inte skada till följd av

1. bedrägeri eller försakingring
2. försummelse av villkoren för finansieringsavtalet.

4.2.2 Försäkrade

Försäkrade är

- bilaffär som idkar motorfordonshandel och som sålt fordonet med äganderättsförbehåll eller finansiellt institut på vilket en bilaffär överfört motsvarande rättigheter och som sålt fordonet med äganderättsförbehåll
- den som hyr ut fordonet (leasing, inte s.k. rent-uthyrning)
- innehavaren av fordonets panträtt eller bilinteckning.

4.2.3 Skadebelopp

Skadebeloppet är reparationskostnaderna för fordonet om en reparation är lönsam enligt dessa villkor. Reparationen är inte lönsam om de uppskattade reparationskostnaderna överstiger 70 % av fordonets gängse värde vid datumet då försäkringsfallet inträffade.

Om det inte lönar sig att reparera fordonet, är skadebeloppet skillnaden mellan fordonets gängse värde före försäkringsfallet och fordonets gängse värde efter försäkringsfallet.

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas inte utrustning och apparatur, som inte ingår i försäkringsobjektet eller som ägs av annan än den försäkrade, på fordonets gängse värde och reparationskostnaderna.

4.2.4 Maximiersättning

Maximiersättningen är fordonets gängse värde minskat med självriskan, dock högst

- icke förfallen fordran enligt säljarens villkor för avbetalningsavtalet
- obetald andel av lån som beviljats mot bilinteckning eller
- beloppet för panthavarens fordran.

4.2.5 Självrisk

Den försäkrade har en självrisk på 500 euro i varje försäkringsfall.

Vid stöldskador som inträffat i Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Estland, Georgien, Israel, Kosovo, Kroatien, Lettland, Litauen, Makedonien, Marocko, Moldavien, Montenegro, Polen, Rumänien, Serbien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Tunisien, Turkiet, Ukraina eller Ungern är självriskan dock alltid 20 % av skadebeloppet, dock minst 500 euro.

4.3 Rättsskyddsförsäkring

4.3.1 Försäkringens syfte

Syftet med försäkringen är att ersätta nödvändiga och skäliga kostnader för juridisk hjälp och rättsgångkostnader i tviste- och brottmål samt ansökningsärenden som hänför sig till ägandet, framförandet och innehavet av motorfordonet som anges i försäkringsbrevet i de försäkringsfall som avses i punkt 4.3.4.

4.3.2 Försäkrade

Försäkrade är det i försäkringsbrevet nämnda fordonets ägare, innehavare och förare, var och en i respektive egenskap.

4.3.3 Domstolar och giltighetsområde

Den försäkrade kan använda sig av försäkringen i ärenden som i Finland omedelbart kan anhängiggöras vid tingsrätten eller vid motsvarande utländska domstolar i länder som nämns i punkt 1 i dessa villkor.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. av förvaltningsdomstolen, försäkringsdomstolen, miljötilståndsverket eller högsta förvaltningsdomstolen eller av utländska administrativa myndigheter eller specialdomstolar. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter eller i Europeiska Unionens domstol.

4.3.4 Ersättningsbara försäkringsfall

4.3.4.1 Definition av försäkringsfall

Med ersättningsbart försäkringsfall avses i tvistemål och ansökningsärende att tvist uppstått. En tvist har uppstått när ett krav som gäller grunder eller belopp är stridigt till grunderna eller beloppet. I brottmål anses som ersättningsbart försäkringsfall att ärendet blir anhängigt i domstol.

4.3.4.2 Försäkringens giltighetstid

Det bestridda kravet eller brottmålet som utgör försäkringsfall ska grunda sig på händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning som inträffat under försäkringens giltighetstid.

4.3.4.3 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall när

- två eller flera med denna försäkring försäkrade står på samma sida i tviste- eller brottmål eller ansökningsärende; eller
- den försäkrade har flera tviste- eller brottmål eller ansökningsärenden som baserar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

4.3.5 Begränsningar som hänför sig till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats den försäkrade i ärenden

1. där bestridande av krav inte kan påvisas
2. där det är fråga om annat ärende än sådant som gäller ägande, innehav eller framförande av fordon i anslutning till den försäkrades arbete, yrkesutövande, närings- eller förvärvsverksamhet
3. där det är fråga om trafiktillstånd som krävs för idkande av tillståndspliktig person- eller godstrafik eller idkande av olovlig trafik
4. där de med denna försäkring försäkrade är motparter; försäkringen ersätter dock försäkringstagarens kostnader samt fordonsförarens försvarskostnader när åtalet gäller användning av motorfordon i trafik
5. där mål som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller rattfylleri, grovt rattfylleri, smitning i vägtrafik eller överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad

6. där mål som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller grovt äventyrande av trafiksäkerheten eller äventyrande av trafiksäkerheten eller trafikförseelse som baserar sig på fortkörning
7. där mål som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller uppsåtlig gärning eller grov oaktsamhet eller annan av den försäkrade utförd gärning än användning av motorfordon i trafik
8. som gäller framförande av fordon utan rätt
9. som gäller utfärdande av körförbud för föraren
10. som gäller skadeståndskrav eller annat krav eller annat åtal mot den försäkrade på grund av gärningar som avses ovan i punkterna 5–9
11. som gäller av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk som grundar sig på sådan gärning för vilken denne dömts till straff eller beviljats åtalseftergift eller icke dömts till straff med stöd av specialstadganden. Om skadeståndskravet emellertid grundar sig på en gärning för vilken den försäkrade dömts till straff för äventyrande av trafiksäkerheten som inte grundar sig på överhastighet eller för trafikförseelse, ersätts de kostnader som föranleds av framställandet av skadeståndskravet.
12. som gäller konkurs eller utmätning eller som hänför sig till dessa, såsom talan om återvinning enligt lagen om återvinning till konkursbo, verkställighetstvist som avses i utsköningsbalken eller verkställighet som hänför sig till utmätning
13. där det är fråga om förfarande enligt lagarna om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbrukare enligt lagen om finansiering av landsbygdsnärningar
14. där det är fråga om huruvida kostnaderna som orsakats av försäkringsfallet som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas från denna rättskyddsförsäkring
15. som behandlas som grupptalan eller -besvär.

4.3.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

1. Om den försäkrade vill använda försäkringen, ska försäkringsbolaget meddelas på förhand innan advokat- och rättegångskostnader uppstår. Efter att anmälan gjorts får den försäkrade ett ersättningsbeslut från försäkringsbolaget.
2. Den försäkrade ska som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. Om den försäkrade överhuvudtaget inte anlitar ombud eller som sitt ombud anlitar någon annan än en person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen, ersätter försäkringen inte kostnaderna. Andra än advokater och offentliga rättsbiträden ska ha ett av lagen förutsatt tillstånd för att verka som rättegångsombud och -biträde.
3. Vid fall som gått till huvudförhandling i tingsrätt och vid skiljeförfarande ska den försäkrade av motparten kräva ersättning till fullt belopp för sina advokat- och rättegångskostnader. Om den försäkrade utan grundad orsak låter bli att framställa eller avstår från krav på ersättning för sina kostnader, kan försäkringsersättningen enligt lagen om försäkringsavtal nedsättas eller helt vägras. I tvist som behandlas som medlingsförfarande (domstolsmedling) enligt lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar behöver emellertid ersättning inte krävas för kostnader som den försäkrade orsakats av medlingsförfarandet.

4. Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för försäkringsbolaget godkänna kostnadsbeloppet för skötseln av ärendet. Om den försäkrade själv betalat sina advokat- och rättegångskostnader binder det betalda beloppet inte försäkringsbolaget vid bedömningen av huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

4.3.7 Ersättningsbestämmelser

4.3.7.1 Försäkringsbelopp

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet är den högsta möjliga ersättningen per försäkringsfall.

4.3.7.2 Självrisk

Från de ersättningsbara kostnaderna avdras den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

4.3.7.3 Ersättningsbara kostnader

Försäkringen ersätter direkta och skäliga advokat- och rättegångskostnader som orsakats av försäkringsfallet enligt följande:

A) I tvistemål och ansökningsärenden

Kostnader för anlitan av ombud och bevisföring.

Om ärendet behandlats i domstolsmedling ersätter försäkringen också den försäkrades andel av arvoden och kostnader för eventuellt biträde till medlaren beräknat efter de tvistande parternas huvudtal.

Om det för att en tvist ska kunna hänskjutas till prövning av domstol krävs en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med att det nämnda kravet uppfyllts.

B) I brottmål

När den försäkrade är målsägande, rättegångskostnader orsakade av anlitan av ombud och bevisföring till den del det vid rättegången är fråga om den försäkrades annat privaträttsligt yrkande till följd av brott än rättegångskostnader.

När den försäkrade är svarande, rättegångskostnader orsakade av anlitan av ombud och bevisföring.

C) Sökande av ändring hos högsta domstolen

Om det krävs besvärstillstånd för sökande av ändring hos högsta domstolen, ersätter försäkringen kostnader för sökande av ändring endast i det fall att besvärstillståndet beviljats.

Kostnaderna som orsakats av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen godkänt klagomålet, upphävt domen eller återställt försutten fatalietid.

D) Gemensamt intresse

Om det i ärendet i väsentlig grad är fråga om annat än den försäkrades privata intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

4.3.7.4 Belopp för och beräkning av ersättning

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen bestäms enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och lagen om

rättegång i brottmål. Om domstol inte, på grund av parternas medgivande, i sitt utslag har uttalat sig om advokat- och rättegångskostnader, eller om ärendet avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beaktande av i motsvarande ärenden vanligen utdömda eller erlagda kostnader.

För anlåtande av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid fastställandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet på den förmån som gjorts stridig, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

Som ersättningsbara kostnader räknas högst det belopp som domstolen ålagt den försäkrades motpart att betala förutsatt att domstolen på grunder som framgår av dess beslut inte uttryckligen ansett att den försäkrade delvis eller helt måste stå för sina kostnader som sin egen skada. Beloppet för ersättningsbara kostnader är dock högst det kostnadskrav som den försäkrade framställt till motparten.

Om värdet på den förmån som gjorts stridig kan uppskattas i pengar, ersätter försäkringen inom ramen för försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsbrevet högst två gånger den omtvistade förmånens belopp eller om tvisten gäller en återkommande betalning beaktas vid bedömningen av beloppet högst tio gånger det omtvistade engångsbetalningsbeloppet. Vid bedömningen av förmånsbeloppet beaktas inte krav som gäller ränte- eller advokat- och rättegångskostnader.

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att avdra eller ansöka om restitution av skatten som ingår i advokatfaktura eller rättegångskostnaderna, avdras från ersättningen den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

4.3.7.5 Kostnader som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte

1. kostnader som orsakats av åtgärder som vidtagits eller preliminära utredningar av ärendet som gjorts före försäkringsfallet. Kostnader för utredningar som gjorts och bevis som skaffats före försäkringsfallet, ersätts dock om utredningarna använts som bevis.
2. motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala. Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader då,
 - den försäkrade vid rättegång biträtts av konsumentombudsmannen eller dennes underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktig med tanke på tillämpning av lag och konsumenternas allmänna intresse
 - den försäkrades motpart i ett ärende huvudsakligen har underlåtit att följa konsumenttvistenämndens, försäkringsnämndens eller annat motsvarande organs beslut som till tvistens centrala delar är positivt för den försäkrade
3. kostnader orsakade av verkställande av dom eller beslut

4. den försäkrades förlorade tid, eget arbete, tjänst- eller inkomstbortfall, rese- eller uppehållskostnader och inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller den försäkrades eget handlande som gett upphov till extra eller onödiga kostnader
5. kostnader orsakade av införskaffande av utlåtande från juridisk sakkunnig
6. kostnader orsakade av brottsanmälan, begäran om undersökning eller förundersökning av brott
7. kostnader för faktorer eller bevis som på grund av att de framlagts för sent lämnas obeaktade av domstol
8. kostnader som den försäkrade eller dennes ombud orsakat genom att utebli från domstolsförhandling, genom att underlåta att följa domstolens bestämmelser eller genom att framföra ett påstående som de varit medvetna om eller borde ha varit medvetna om är obefogat eller på annat sätt genom uppsåtlig förhållning eller underlåtenhet
9. kostnader för rättegång som den försäkrade eller dennes ombud inlett utan att motparten gett upphov till den eller på annat sätt uppsåtligt eller genom underlåtenhet orsakat en onödig rättegång
10. skiljemäns arvoden och kostnader
11. kostnader för begäran om offentlig rättshjälp.

4.3.7.6 Övriga regler i samband med ersättning

1. Försäkringsbolaget betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens utslag har vunnit laga kraft eller förlikning nåtts. Om särskilda motskäl inte föreligger betalar försäkringsbolaget ersättningar även per rättsinstans. Dessutom kan försäkringsbolaget enligt egen bedömning göra ett undantag och betala förskottsersättning om rättegångsförhandlingarna fördröjs avsevärt.
2. Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att avdra skatten som ingår i advokatfakturan, betalar försäkringsbolaget ersättning för advokat- och rättegångskostnader utgående från fakturan som den försäkrade betalat.
3. Som minskning av försäkringsbolagets ersättningskyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida ersättningen kunnat inkasseras av den betalningsskyldige.
4. Om motparten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning som är obetald då ersättningen betalas från försäkringen, är den försäkrade skyldig att före ersättningen betalas överlåta sin rätt till kostnadsersättningen till försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp försäkringsbolaget betalat.
5. Om den försäkrade själv betalat en del av kostnaderna på grund av att de överstiger maximersättningen som anges i punkt 4.3.7.1, fördelas den av motparten erhållna kostnadsersättningen mellan försäkringsbolaget och den försäkrade i förhållande till de kostnadsandelarna som betalats.
6. Om den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har betalats till den försäkrade eller denne annars har fått räkna den till godo, ska den försäkrade återbetala kostnadsersättningen med ränta till försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp som betalats med stöd av försäkringen.

4.4 Ansvarsförsäkring utomlands

Försäkringen ersätter person- och sakskada som uppstått utomlands till följd av att motorfordon använts i trafik när

- den försäkrade enligt gällande lag är personligen skadeståndsansvarig för skadan
- den försäkrades ersättningskyldighet grundar sig på gärning eller försummelse som inträffat under försäkringens giltighetstid
- skadan inträffat på försäkringens giltighetsområde.

4.4.1 Försäkrade

Försäkrade är det i försäkringsbrevet antecknade fordonets ägare, innehavare och förare, var och en i denna egenskap.

4.4.2 Giltighetsområde

Ansvarsförsäkring utomlands gäller i avtalsländerna för Gröna kortet utanför det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) med undantag av Iran, Israel Marocko, Tunisien, Ryssland och Belarus.

4.4.3 Ersättningsbegränsningar

Försäkringen ersätter inte skada

1. där ersättningskyldigheten enbart baserar sig på avtal, förbindelse, löfte eller garanti
2. som omfattas av försäkringskyddet som avses i trafikförsäkringslagen eller motsvarande utländsk lag
3. som orsakas försäkringstagaren själv
4. som orsakas anställd hos försäkringstagaren eller med denne jämställd person till den del denne är berättigad till ersättning med stöd av lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring
5. som orsakas av böter som utdömts till den försäkrade eller annan liknande påföljd.

4.4.4 Ersättningsbestämmelser

1. Försäkringsbolaget utreder om försäkringstagaren är ersättningskyldig för anmält försäkringsfall som omfattas av försäkringen och förhandlar med den som kräver ersättning. Om försäkringstagaren ersätter skadan, avtalar därom eller godkänner kravet, binder detta inte försäkringsbolaget, om inte ersättningsbeloppet och -grunden uppenbart är riktiga.
2. Om ett försäkringsfall leder till rättegång, ska den försäkrade omedelbart meddela försäkringsbolaget om rättegången. Försäkringsbolaget sköter rättegången och betalar den försäkrades därtill hörande skäligena och nödvändiga rättegångskostnader inom ramen för maximiersättningar för sak- och personskador. Om rättegången också gäller andra ärenden ersätts endast ersättningskravets andel av kostnaderna till den del försäkringen omfattar kravet.
3. Om försäkringsbolaget meddelat försäkringstagaren att försäkringsbolaget är berett att inom ramarna för maximiersättningarna ingå avtal med den skadelidande om ersättning av dennes skador och försäkringstagaren inte samtycker till detta, har försäkringsbolaget ingen skyldighet att ersätta kostnader som uppstått efter detta eller att ytterligare utreda ärendet.

4. Skador orsakade av samma handling, försummelse eller omständighet anses som ett försäkringsfall, oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder anses de höra till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

4.4.4.1 Maximiersättningar

Maximiersättningen i varje försäkringsfall är

- 100 000 euro vid personskador och 10 000 euro vid egendomsskador, när den skadelidande är en i Finland bosatt passagerare i fordonet
- 100 000 euro vid personskador och 50 000 euro vid egendomsskador, när det är fråga om annan tredje part.

I maximiersättningen ingår

- skadestånd inklusive ränta på skadestånd
- kostnader för utredning av skada som försäkringsbolaget ansvarar för
- rättegångskostnader
- skäligena kostnader för avväjning av omedelbart hotande skada.

4.4.4.2 Självrisk

Självrisken i Ansvarsförsäkring utomlands finns antecknad i försäkringsbrevet.

4.4.4.3 Gemensamt intresse

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel denne eventuellt haft av försäkringsfallet. Om annat inte föranleds av tidigare nämnda orsaker, betalas från försäkringen ersättning högst efter huvudtal i förhållande till den totala skadan.

4.4.4.4 Övriga regler i samband med ersättning

Försäkringsbolaget betalar ersättningen till den försäkrade med avdrag för skatteandelen, om den försäkrade eller den skadelidande är berättigad att avdra eller få som återbäring den mervärdesskatt som ingår i varorna och tjänsterna eller motsvarande konsumtionsskatt utomlands.

4.5 Ansvarsförsäkring för arbetsmaskin

Försäkringen gäller endast om det avtalats separat och antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller i de nordiska länderna.

På försäkringen tillämpas i övrigt LokalTapiolas villkor för Ansvarsförsäkring för verksamhet VA1 samt Gemensamma villkor för ansvarsförsäkring VY1.

4.6 Maskinbräckageavbrottsförsäkring för arbetsmaskin

4.6.1 Försäkringens syfte

Syftet med försäkringen är att ersätta förlorade bruksdagar för det försäkrade föremålet till följd av en ersättningsbar maskinbräckageskada som drabbat föremålet för försäkringen (se punkt 3.12) till den del som motsvarande dagersättning för samma tid inte betalas t.ex. från ansvarsförsäkringen.

Ersättning för maskinbräckageavbrott förutsätter en giltig maskinbräckageförsäkring samt maskinbräckageavbrottsförsäkring och att avbrottet har orsakats

av en skada som ska eller skulle ersättas enligt maskinbräckageförsäkringen. Från maskinbräckageavbrottsförsäkringen betalas ersättning bara för de dagar som arbetsmaskinen har varit på reparation (punkt 3.12) på grund av en skada som ersätts från maskinbräckageförsäkringen.

4.6.2 Ersättningsbestämmelser

4.6.2.1 Ersättnings omfattning och begränsningar
Såsom förlorade bruksdagar räknas dagar från och med dagen då skadan inträffade eller reparationen påbörjades tills dess att arbetsmaskinen levereras från verkstaden eller en annan arbetsmaskin överläts till försäkringstagaren, dagen för överlåtelsen och återlämnandet inräknad. Om det faktiska datumet då försäkringsfallet inträffade är okänt, anses datumet då försäkringsfallet inträffade vara det datum skadan upptäcktes.

Maskinbräckageavbrottsförsäkringen ersätter inte

1. förlorade bruksdagar som inte är en följd av en skada som ersätts från maskinbräckageförsäkring
2. reparations- eller väntedagar till följd av försäkringstagarens oaktsamhet eller dennes annat förfarande, t.ex. att reparationen av arbetsmaskinen inte har inletts genast
3. att reparationen drar ut på tiden till följd av en arbetskonflikt
4. väntetid för reparation av eller för reservdelar till en trafik- eller funktionsduglig arbetsmaskin innan reparationsarbetet inleds
5. förlorade bruksdagar på grund av att bristfällig eller misslyckad reparation utförs på nytt
6. förlorade bruksdagar som beror på arbetsanhopning eller semester på verkstaden, felaktig eller bristfällig reservdel
7. förlorade bruksdagar som orsakats under reparationstid i anslutning till försäkringsfall som ersätts med stöd av finansieringsförsäkring.

4.6.2.2 Beräkning av ersättning

För förlorade användningsdagar till följd av försäkringsfall som omfattas av Maskinbräckageförsäkring för arbetsmaskin (punkt 3.12) betalas ersättning för högst 30 dagar.

Om fordonet har skadats så att det kommer att inlösas, betalas dock ersättning för högst 14 dagar.

Situationer för engångsersättning:

1. Som engångsersättning motsvarande reparationskostnaderna betalas ersättning för uppskattad reparationstid, dock för högst 30 dagar.
2. Som engångsersättning motsvarande inlösning betalas ersättning för högst 14 dagar.

Som förlorade bruksdagar till följd av väntetid på reservdelar och reparation räknas sammanlagt högst sju dagar. Ersättning för väntetid på reservdelar och reparation och reparationsdagar betalas för sammanlagt högst 30 dagar.

4.6.2.3 Utbetalning av ersättning

Som ersättning för förlorade bruksdagar betalas en dag ersättning, vars storlek särskilt avtalats och antecknats i försäkringsbrevet. Motsvarande dag ersättning som för samma tid betalas till den försäkrade från

ansvarsförsäkringen avdras från dag ersättningen som betalas från maskinbräckageavbrottsförsäkringen.

Om den försäkrade har rätt att för samma tid få ersättning för hyreskostnaderna för arbetsmaskinen från ansvarsförsäkringen, betalas som ersättning bara den del av hyreskostnaderna som den försäkrade själv ska betala. Dock så att per dag betalas högst beloppet av den överenskomna dag ersättningen. Bränsle, avgift för avlägsnande av självrisk eller övriga frivilliga avgifter i anslutning till hyring av arbetsmaskin ersätts dock inte.

Den försäkrades rätt att av en ersättningskyldig person få ersättning för förlorade bruksdagar för arbetsmaskin överförs till försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp som försäkringsbolaget betalat.

4.7 Avbrottsförsäkring i Lokal-Kasko och Försäkring för tunga fordon

På basis av avbrottsförsäkring betalas för förlorade bruksdagar ersättning som antecknats i försäkringsbrevet, om de förlorade dagarna beror på ett försäkringsfall som omfattas av följande försäkringar och skadebeloppet är större än självrisken:

- kollisionförsäkring
- brandförsäkring
- skadegörelseförsäkring
- stöldförsäkring
- ölgskadeförsäkring
- djurkollisionförsäkring
- naturskadeförsäkringen
- glasförsäkring vid byte av glas för person- och paketbilar i privat bruk
- parkeringsförsäkring.

Avbrottsförsäkringens självrisktid har antecknats i försäkringsbrevet.

4.7.1 Försäkrade

Försäkringen gäller för försäkringstagaren.

4.7.2 Ersättningsperiod

Ersättning betalas för hela dygn. Den första ersättningsdagen är

1. dagen när försäkringsfallet inträffade om fordonet inte är i trafikdugligt skick
2. dagen när reparationsarbetena påbörjades om fordonet är trafikdugligt efter försäkringsfallet
3. dagen när stölden anmäldes till försäkringsbolaget om fordonet stulits.

Den sista ersättningsdagen är den dag när

1. reparationen slutförs
2. försäkringstagaren återfår det stulna fordonet eller skaffar ett ersättande fordon
3. försäkringstagaren skaffar, för bestående innehav och bruk, ett fordon som ersätter det skadade fordonet och försäkringsobjektet säljs även om en reparation är ekonomiskt motiverad.

Om det faktiska datumet då försäkringsfallet inträffade är okänt, anses datumet då försäkringsfallet inträffade vara det datum skadan upptäcktes.

Maximersättningsperiod

1. I försäkringsfall som ersätts enligt punkterna 3.1–3.7 eller 3.10–3.11 betalas ersättning för högst 30 dagar.

2. Vid inlösning av fordon betalas avbrottsersättning dock för högst 14 dagar. Om fordonet inlöses på basis av stödförsäkring på grund av att fordonet inte hittats betalas ersättning för 30 dagar.
3. Under reparation av och väntetid på reservdelar till ett fordon som inte är i trafikdugligt skick räknas som förlorade bruksdagar totalt högst sju dygn; för buss och lastbil samt lastbilens släp högst 14 dygn.

4.7.3 Begränsningar

Avbrottsförsäkringen ersätter inte

1. förlorade bruksdagar som inte är en följd av skada som ersätts med stöd av sakförsäkring
2. reparations- eller väntedagar som beror på försäkringstagarens oaktsamhet eller annat förfarande från försäkringstagarens sida, t.ex. att försäkringstagaren inte genast låtit reparera ett fordon som inte är i trafikdugligt skick
3. förlängd reparationstid på grund av strejk eller liknande arbetstvist
4. väntetid för reparation av eller reservdelar till trafikdugligt fordon före reparationen påbörjas
5. förlorade bruksdagar på grund av att bristfällig eller misslyckad reparation utförs på nytt
6. reparationstid som orsakats av försäkringsfall som ersätts med stöd av glasförsäkring när glaset repareras
7. förlorade bruksdagar som beror på arbetsanhopning eller semester på reparationsverkstaden eller felaktig eller bristfällig reservdel
8. förlorade bruksdagar som orsakats under reparationstid i anslutning till försäkringsfall som ersätts med stöd av finansieringsförsäkring.

4.7.4 Samordning av ersättningar

Från ersättning som betalas med stöd av avbrottsförsäkring avdras den ersättning som den försäkrade är berättigad till för en och samma stilleståndstid med stöd av trafik- eller ansvarsförsäkring.

Ersättning för stilleståndstid med stöd av trafik- eller ansvarsförsäkring är normersättning som fastställts av trafikskadenämnden, ersättning för stilleståndstid fastställd utgående från annan utredning och hyreskostnader för ersättande bil.

Om den försäkrade är berättigad till ersättning för fordonets hyreskostnader med stöd av trafik- eller ansvarsförsäkring, betalas som avbrottsersättning minst den andel av hyreskostnaderna som trafik- eller ansvarsförsäkringen inte ersätter. Till denna minimeringsättning räknas endast dag- och/eller kilometerersättning för ersättande fordon.

4.8 Avbrottsförsäkring i Omfattande skydd

Med stöd av avbrottsförsäkringen utbetalas den i försäkringsbrevet antecknade dagersättningen för förlorade bruksdagar, om de förlorade dagarna beror på försäkringsfall som omfattas av följande försäkringar och skadebeloppet är större än självriskens:

- kollisionförsäkring
- brandförsäkring
- skadegörelseförsäkring
- stödförsäkring
- älgskadeförsäkring
- djurkollisionförsäkring

- naturskadeförsäkring
- glasförsäkring vid byte av glas för person- och paketbilar i privat bruk
- parkeringsförsäkring.

Avbrottsförsäkring för person- och paketbilar i privat bruk ersätter hyreskostnader endast när den ersättande bilen hyrs i Finland.

Försäkringen gäller endast om det avtalats separat och antecknats i försäkringsbrevet.

Självriskens har antecknats i avtalet och försäkringsförteckningen.

4.8.1 Försäkrade

Försäkringen gäller för försäkringstagaren.

4.8.2 Ersättningsbelopp och -omfattning

Avbrottsförsäkringen för person- och paketbilar i privat bruk ersätter hyreskostnader för ett standardutrustat fordon upp till den dagliga maximiersättningen som antecknats i avtalet eller försäkringsförteckningen.

Som ersättande bil ersätts i

1. Omfattande avbrottsförsäkring för personbil i privat bruk en bil vars storleksklass närmast motsvarar det skadade fordonet
2. Avgränsad avbrottsförsäkring för personbil i privat bruk en bil av mindre storleksklass (A-klass i biluthyrningsfirma)
3. Omfattande avbrottsförsäkring för paketbil i privat bruk en paketbil med ett täckt lastutrymme på högst 9 kubik.

Fordonets kraftöverföring (t.ex. fyrhjulsdrift), drivkraft (t.ex. diesel) och växellåda (t.ex. automatväxel) är inte faktorer som begränsar motsvarigheten. Till exempel en fyrhjulsdriven paketbil med öppet lastflak ersätts med en paketbil med ett täckt lastutrymme på högst 9 kubik.

Försäkringsbolaget har rätt att utse den tjänsteleverantör av vilken fordonet som ska ersätta person- eller paketbil i privat bruk hyrs. Om fordonet hyrts av annan tjänsteleverantör än leverantör som försäkringsbolaget utsett, är försäkringsbolagets ersättning för hyreskostnader högst det pris som anges i den utsedda tjänsteleverantörens avtalsprislista. Tjänsteleverantören ansvarar för om leveransen av hyrbilen hindras eller försenas och för de skyldigheter som hänför sig till avtalet mellan biluthyrningsfirman och kunden.

Vad gäller övriga fordon betalas avbrottsersättning i pengar enligt den avtalade dagersättningen. I Begränsad avbrottsförsäkring är dagersättningen 100 euro och i Omfattande avbrottsförsäkring 300 euro. Självriskens som antecknats i avtalet och försäkringsförteckningen avdras från ersättningen.

4.8.3 Ersättningsbar tid

Ersättningen betalas för hela dygn. Den första ersättningsdagen är

1. dagen när försäkringsfallet inträffade om fordonet inte är i trafikdugligt skick
2. dagen när reparationsarbetena påbörjades om fordonet är trafikdugligt efter försäkringsfallet
3. dagen när stölden anmälades till försäkringsbolaget om fordonet stulits.

Rätt till avbrottsersättning med stöd av avbrottsförsäkring för person- och paketbilar i privat bruk börjar dock tidigast vid den tidpunkt försäkringstagaren anmält det ersättningsbara försäkringsfallet till försäkringsbolaget.

Rätt till avbrottsersättning med stöd av avbrottsförsäkring för person- och paketbilar i privat bruk upphör och den ersättande bilen ska återlämnas när reparationen har slutförts. Vid inlösning tillämpas villkorspunkt 4.8.4.

Den sista ersättningsdagen är den dag när

1. reparationen slutförs
2. försäkringstagaren återfår det stulna fordonet eller köper eller leasar ett ersättande fordon.
3. försäkringstagaren köper eller leasar, för bestående innehav och bruk, ett fordon som ersätter det skadade fordonet och försäkringsobjektet säljs även om en reparation är ekonomiskt motiverad.

Om det faktiska datumet då försäkringsfallet inträffade är okänt, anses datumet då försäkringsfallet inträffade vara det datum skadan upptäcktes.

4.8.4 Maximiersättningsperiod

1. Vid försäkringsfall som ersatts enligt punkterna 3.1–3.7 eller punkt 3.11 eller 3.14 betalas ersättning under den maximiperiod som avtalats när avtalet ingicks.
2. Vid inlösning av fordon betalas avbrottsersättning som längst under den maximiperiod som avtalats när avtalet ingicks. Om fordonet inlöses på basis av stöld- eller bedrägeriförsäkring på sådana grunder att fordonet inte återfunnits betalas ersättning under den maximiperiod som anges i avtalet.
3. I Omfattande avbrottsförsäkring räknas för väntetid på reparation av och reservdelar till ett fordon som inte är i trafikdugligt skick som förlorade bruksdagar totalt högst 7 dygn; för buss och lastbil samt lastbilens släp högst 14 dygn.
4. I Begränsad avbrottsförsäkring räknas för väntetid på reparation av och reservdelar till ett fordon som inte är i trafikdugligt skick som förlorade bruksdagar totalt högst 3 dygn för alla fordonslag.
5. Om fordonet inlöses enligt punkterna 3.1–3.7 eller punkt 3.11 eller 3.14 är maximiersättningsperioden den maximiersättningsperiod som avtalades när avtalet ingicks, dock högst 14 dygn.

4.8.5 Begränsningar

Avbrottsförsäkringen ersätter inte

1. förlorade bruksdagar som inte är en följd av skada som ersätts med stöd av försäkringar i punkterna 3.1–3.7 eller punkt 3.11 eller 3.14
2. reparations-, vänte- eller hyrdagar som beror på försäkringstagarens agerande, t.ex. att försäkringstagaren inte genast låtit reparera ett fordon som inte är i trafikdugligt skick
3. förlängd reparationstid på grund av strejk eller liknande arbetstvist
4. väntetid vid reparation av eller reservdelar till trafikdugligt fordon före reparationen påbörjas
5. förlorade bruksdagar på grund av att bristfälliga eller misslyckad reparation utförs på nytt

6. bränsle och smörjmedel, parkeringstillstånd eller kostnader för tilläggsutrustning och -försäkringar i anslutning till hyresavtal och inte heller kostnader för återlämning av hyresfordon
7. förlorade bruksdagar som beror på arbetsanhopning eller semester på reparationsverkstaden, felaktiga eller bristfälliga reservdelar eller andra orsaker som beror på reparationsverkstaden
8. förlorade bruksdagar som orsakats under reparationstid i anslutning till försäkringsfall som ersätts med stöd av finansieringsförsäkring
9. bil med standardutrustning som hyrts för att ersätta person- eller paketbil i privat bruk när hyrningen sker utanför Finland.

Person- eller paketbilar i privat bruk är inte berättigade till ersättning med stöd av avbrottsförsäkring om skadan ersätts som engångsersättning med stöd av försäkringarna i punkterna 3.1–3.7 eller punkterna 3.10–3.11 eller punkt 3.14.

4.8.6 Samordning av ersättningar

4.8.6.1 Person- och paketbilar i privat bruk

Försäkringen ersätter den andel av hyreskostnaderna som trafik- eller ansvarsförsäkring inte ersätter på grund av kostnadsbesparingar till följd av att det skadade fordonet inte används.

Om den försäkrade inte har rätt till en ersättande bil med stöd av trafikförsäkringen eller annan försäkring, övergår den försäkrades rätt till av trafikskadenämnden fastställd normersättning till försäkringsbolaget.

Om fordonet skadas i en trafikskada eller annan skada som tredje part är ansvarig för och på basis av vilken det är möjligt att få en ersättande bil, ska den försäkrade fylla i och skicka en utredning över behoven att använda ersättande bil till försäkringsbolaget. Den försäkrades rätt till ersättning med stöd av trafikförsäkringen eller annan försäkring övergår till försäkringsbolaget om ersättningen inte avdragits från ersättningen med stöd av försäkringen för ersättande bil.

4.8.6.2 Övriga fordon

Från ersättningen som betalas med stöd av avbrottsförsäkringen avdras den ersättning som den försäkrade är berättigad till för en och samma stilleståndstid med stöd av trafik- eller ansvarsförsäkring. Ersättning för stilleståndstid med stöd av trafik- eller ansvarsförsäkring är den normersättning som fastställts av trafikskadenämnden, ersättning för stilleståndstid fastställd utgående från annan utredning och hyreskostnader för ersättande bil. Om den försäkrade är berättigad till ersättning för fordonets hyreskostnader med stöd av trafik- eller ansvarsförsäkringen, betalas som avbrottsersättning minst den andel av hyreskostnaderna som trafik- eller ansvarsförsäkringen inte ersätter. Till denna minimiersättning räknas endast dag- och/eller kilometerersättning för ersättande fordon.

5 Ersättningsbestämmelser

5.1 Ersättningsbara skador

Sakförsäkringen ersätter direkt sakskada som orsakats av försäkringsfall. Med sakskada avses att föremålet för försäkringen skadas, förstörs eller försvinner.

Om fordonet skadats i ett försäkringsfall som är ersättningsbart med stöd av denna försäkring så att det inte längre är i trafikdugligt skick, ersätter sakför-säkringen också transport av fordonet till närmaste verkstad för tillbörlig reparation i enlighet med punkterna 5.5.1–5.5.2.

Efter ett försäkringsfall som ersätts från stöld- och bedrägeriförsäkringen ersätts skäligen kostnader som orsakats av hämtning eller återlämning av upphittat fordon.

Dessutom ersätter försäkringen skäligen kostnader som uppstått vid avvärjning eller begränsning av inträffad eller omedelbart hotande skada.

Se även 5.8. Anvisningar för att avvärja och begränsa inträffad skada eller hot om skada.

5.2 Ersättningsbegränsningar

Sakförsäkringen ersätter inte

1. minskning av fordonets värde
2. ändrings- eller förbättringsarbeten i samband med reparation av fordonet
3. kostnader på grund av att bristfällig eller misslyckad reparation av fordonet måste förnyas eller förbättras
4. förlust av bruksnytta (ersättning för stilleståndstid) eller hyreskostnader för ersättande bil
5. normalt slitage till följd av användning eller värdeminskning orsakad av körda tilläggskilometrar i samband med olovligt eller påstått olovligt bruk
6. att bränslet förlorats
7. kostnader som orsakats av utredningen och skötseln av skadeärendet såsom telefon- eller resekostnader
8. inkomstbortfall.

5.3 Skyldighet att förete utredning och överlåta äganderätten till fordonet

Den som söker ersättning är skyldig att skaffa de utredningar som denne bäst får tillgång till, dock även med beaktande av försäkringsbolagets möjligheter att skaffa utredningar.

Nödvändiga utredningar är bl.a.

1. skadeanmälan från den som söker ersättning
2. kopia på polisanmälan vid skada till följd av stöld, skadegörelse och bedrägeri
3. faktura, kvitto eller annan tillförlitlig utredning för utredning av skadebeloppet.

Äganderätten till det inlösta fordonet ska skriftligen överlåtas till försäkringsbolaget. En förutsättning för inlösningsersättning är att också registreringshandlingarna eller elektroniskt certifikat och nycklarna till fordonet samt nycklarna till alla anordningar som förhindrar olovligt bruk överlämnats till försäkringsbolaget.

När fordonet lösts in eller om en skadad och lossnad del eller anordning ersätts på annat sätt, övergår äganderätten till dessa objekt till försäkringsbolaget.

Om tjänsteleverantören som sålt eller reparerat fordonet på basis av ansvar för fel eller garanti är ansvarig för skadan som orsakats av försäkringsfallet, kräver ersättning att rättigheterna överlåtits till ersättningsbetalaren med en överlåtelsehandling.

Se även Allmänna avtalsvillkor punkt 10.1 Ersättnings-sökandens skyldigheter.

5.4 Skadebelopp

Skadebeloppet är reparationskostnaderna för försäkringsobjektet om reparation av försäkringsobjektet är lönsam i enlighet med dessa villkor.

Det är inte lönsamt att reparera person-, paket-, husbilar, motorcyklar, lätta släpvagnar och husvagnar om reparationskostnaderna för fordonet överstiger 70 % av fordonets gängse värde vid datumet då försäkringsfallet inträffade.

Det är inte lönsamt att reparera övriga fordon om reparationskostnaderna för fordonet överstiger skillnaden mellan fordonets gängse värde före och efter tidpunkten försäkringsfallet inträffade.

Vid inlösningsförmån är reparation av nytt fordon inte lönsam om reparationskostnaderna för fordonet överstiger 50 % av kontantförsäljningspriset på ett nytt motsvarande fordon.

Om reparation av fordonet inte lönar sig, är skadebeloppet skillnaden mellan fordonets gängse värde före försäkringsfallet och fordonets gängse värde efter försäkringsfallet. Om inlösningskydd ingår i försäkringen, räknas inlösningsförmåns andel med i skadebeloppet ovan.

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas inte den påverkan utrustning, apparatur, konstruktioner eller delar, som inte ingår i försäkringsobjektet eller separat ersättningsbar utrustning som nämns i punkt 5.5.4, har på fordonets gängse värde och/eller reparationskostnaderna.

5.4.1 Åldersavdrag på arbetsmaskiner i Försäkringen för tunga fordon

Denna villkorspunkt tillämpas enbart på de försäkringar vars produktnamn i försäkringsbrevet är Försäkring för tunga fordon.

Om nya delar används för reparationen, avdras från skadans belopp 10 % för varje år som följt efter året för arbetsmaskinens ibruktagningsår.

Avdraget fås genom att avdragsprocenten multipliceras med antalet hela kalenderår som avslutats före skadans händelsetidpunkt och följt efter maskinens ibruktagningsår. Avdraget är högst 60 %.

Åldersavdrag görs på reservdelar. Om maskinen inlöses till gängse värde, görs inget åldersavdrag från gängse värdet. Exempel: Arbetsmaskinen har tagits i bruk i februari 2014. Skadan inträffar i juni 2017. Det finns två hela kalenderår häremellan, åren 2015 och 2016, så från reservdelarna görs ett åldersavdrag på 20 %.

Egendomens gängse värde omedelbart före skadan utgör övre gränsen för försäkringsbolagets ersättningskyldighet.

5.4.2 Nyvärdesinlösnings

Vid inlösnings enligt nyvärde utgörs skadebeloppet av kontantförsäljningspriset för ett nytt likadant fordon vid skadetillfället eller av det pris fordonet hade då det senast salufördes.

Med kontantförsäljningspris avses högst det pris för vilket försäkringsbolaget kan eller skulle ha kunnat skaffa ett fordon av samma märke och modell och med motsvarande utrustning som ingår i inlösningsfallet vid skadetidpunkten eller då fordonet senast salufördes.

Villkoret om nyvärdesinlösning gäller endast person- och paketbilar som har köpts som nya i Finland och vars första registrering för privatbruk har gjorts i Finland, och endast om

1. Omfattande Lokal-Kasko utgör grundförsäkringen och
2. det uppskattade beloppet för fordonets reparationskostnader överstiger 50 % av kontantförsäljningspriset för ett nytt likadant fordon vid skadetidpunkten och den tid som fordonet har varit registrerat uppgår till högst ett år och fordonet är medkört högst 25 000 km och
3. fordonet, förutom den tid för ägande och innehav på högst sex månader som en bilaffär har, endast har ägts eller innehafts av försäkringstagaren och har varit försäkrat med kaskoförsäkring från och med det att fordonet för första gången anmäldes eller borde ha anmälts för registrering.

Högsta skadebeloppet utgörs alltid högst av gängse värdet, om

1. fordonet har registrerats för export eller hämtats till Finland i begagnat skick eller som flyttgods
2. grundförsäkringen utgörs av begränsad eller reducerad sakförsäkring.

5.5 Reparation och inlösning av försäkringsobjekt

5.5.1 Alla försäkringsformer

Försäkringen ersätter nödvändiga och behövliga reparationskostnader för fordonet. Fordonet ska repareras med beaktande av fordonets ålder och skick genom att använda ändamålsenliga reparationsmetoder och delar samt genom tillbörligt reparations sätt så att kostnaderna inte stiger i onödan. Om slitna och korroderade delar ersätts med nya och fordonets skick förbättras väsentligt till följd av detta, ersätts endast den del av reparationskostnaderna som motsvarar de reparationer som gjorts för att få fordonet i samma skick som före skadan. Det är t.ex. fråga om en förbättring om däck som skadats eller stulits endast har hälften eller mindre kvar av slitytan och däcken ersätts med nya däck.

Försäkringsbolaget har rätt att utse reparationsverkstaden eller inköpsstället. Försäkringsbolaget är inte beställaren av arbetet och ansvarar inte för kvaliteten på arbetet eller delarna.

5.5.2 Ljud- och bildåtergivningsutrustning som reservdelar

Ljud- och bildåtergivningsutrustning är reservdelar till fordonet på samma sätt som fordonets övriga delar.

5.5.3 Gängse värde

Övre gränsen för försäkringsbolagets ersättnings skyldighet är fordonets gängse värde inklusive utrustning som utgör försäkringsobjekt (se punkt 5.4).

Gängse värde för fordonet är det kontantpris som allmänt kan fås för fordonet enligt marknadssituationen vid tidpunkten för försäkringsfallet om det säljs på ett ändamålsenligt sätt. Med gängse värde avses inte bilaffärernas utförsäljningspris, begärt pris eller bytesvärdet på fordonet utan ett sådant pris som flera än en person skulle vara beredda att betala för fordonet.

5.5.4 Utrustning som ersätts separat vid inlösningsfall

Utrustning som ersätts separat är

1. skidbox
2. bilbarnstol
3. kördräkt, hjälm, handskar och stövlar
4. släpvagn till motorcykel och moped
5. släde till snöskoter
6. släpvagn eller släde till terränghjuling (fordonsklasserna L2e, L5e, L6e och L7e), vilka inte är registreringspliktiga.

För utrustningen ovan betalas separat ersättning om utrustningen har skadats.

Värdet på utrustningen i punkterna 1–3 fastställs genom att från anskaffningspriset på ny motsvarande utrustning avdras tio procent för varje år som följt efter året den skadade utrustningen skaffades, dock så att utrustningens värde anses vara minst 30 procent av anskaffningspriset på ny motsvarande utrustning.

Gängse priset på släpvagn och släde fastställs enligt gängse värde enligt punkt 5.5.3.

5.5.5 Utbetalning av ersättning

Försäkringsbolaget uppfyller sin ersättnings skyldighet genom att

1. enligt verifikat betala omedelbara reparationskostnader som uppstått på grund av försäkringsfallet eller genom att betala ett uppskattat och avtalat reparationskostnadsbelopp
2. betala skillnaden mellan försäkringsobjektets gängse värde omedelbart före och efter skadan
3. inlösa försäkringsobjektet till dess gängse värde
4. inlösa försäkringsobjektet till värdet enligt Inlösningsförmånen eller att
5. ett likadant eller ett likvärdigt fordon eller del därav skaffats i dess ställe. Försäkringsbolaget har dock ingen skyldighet att skaffa motsvarande egendom istället.

Om äganderätten till försäkringsobjektet inte överlåts till försäkringsbolaget utbetalas ersättning enligt punkt 2 i förteckningen ovan. Från ersättningen avdras självrisk som anges i försäkringsbrevet.

5.5.6 Självrisker

Den försäkrade har i varje försäkringsfall en självrisk som beror på typen av skada och som har antecknats i försäkringsbrevet.

5.5.6.1 Avvikande självrisker

Om skadegörelse- och stöldskadan skett samtidigt avdras endast den högre självrisken enligt dessa villkor.

I varje punkt som gäller procentsjälvrisk som anges nedan är självrisken alltid minst den självrisk i euro som antecknats i försäkringsbrevet.

Alla fordon:

Vid bedrägeriskador som gäller fordon som hyrs ut utan förare och vid stöldskador som inträffar under uthyrning är självriskens alltid 10 % av det ersättningsbara skadebeloppet.

Om försäkringsfallet inträffat i Estland, Kroatien, Lettland, Litauen, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien eller Ungern avdras vid varje försäkringsfall som ersätts på basis av stöldförsäkringen en självrisk på 20 % från skadebeloppet.

Om försäkringsfallet inträffat i Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Georgien, Israel, Kosovo, Makedonien, Marocko, Moldavien, Montenegro, Rumänien, Serbien, Tunisien, Turkiet eller Ukraina avdras vid varje försäkringsfall som ersätts från stöldförsäkringen en självrisk på 40 % från skadebeloppet.

Bussar:

Vid varje försäkringsfall som börjat från motorrum eller rum för tilläggsvärme vilket ersätts på basis av brandförsäkringen, avdras en självrisk på 25 % från skadebeloppet om det i fordonet inte finns ett automatiskt, användbart släckningssystem som godkänts av försäkringsbolaget och som underhållits enligt tillverkarens anvisningar och inspekterats minst en gång om året. Denna självrisk tillämpas endast på bussar som anges i punkt 3.4 (Brandförsäkring).

Motorarbetsmaskiner:

Vid varje försäkringsfall som ersätts på basis av brandförsäkringen, avdras en självrisk på 25 % från skadebeloppet om det i fordonet inte finns ett automatiskt användbart släckningssystem som godkänts av försäkringsbolaget och som underhållits enligt tillverkarens anvisningar och inspekterats minst en gång om året. Denna självrisk tillämpas endast på arbetsmaskiner som anges i punkt 3.4 (Brandförsäkring).

Om motorarbetsmaskinen sjunker genom is eller sjunker ner i kärr eller vatten, avdras vid försäkringsfallet en självrisk på 25 % från skadebeloppet. Kostnader som orsakats av lyftning av arbetsmaskin inräknas i skadebeloppet.

Bussar och lastbilar samt tunga släpvagnar:

När försäkringsfallet orsakas av att fordonet, dess del eller anordning eller last i fordonet tar i ett hinder ovanför, avdras vid försäkringsfall en självrisk på 25 % från skadebeloppet.

5.5.6.2 Avdragsordning för självrisker och andra avdrag

Självrisker och övriga avdrag som nämns i dessa villkor avdras från skadebeloppet i följande ordning:

1. mervärdesskatteandel
2. andra avdragbara skatter
3. grundsjälvrisk
4. eventuell nedsättning av ersättningen
5. procentuell självrisk.

5.6 Skatteregler vid sakförsäkring

5.6.1 Mervärdesskatt

Mervärdesskatt eller motsvarande utländsk konsumtionsskatt som ingår i fordonets reparationskostnader eller anskaffningskostnader för ersättningsbar utrustning och apparatur ersätts inte om den försäkrade antingen har rätt att avdra skatten eller få skatteåterbäring.

I inlösningsfall avdras, från skillnaden mellan gängse värdet och restvärdet på fordonet, ett belopp som motsvarar mervärdesskatten när den försäkrade

skulle vara skyldig att betala skatt på fordonets försäljningspris om fordonet hade sålts den dag försäkringsfallet inträffade.

Se även Allmänna avtalsvillkor punkt 12.1 Överförsäkring och berikandeförbud.

5.6.2 Nedsättning eller återbetalning av bilskatt

Från inlösningsersättningen avdras den del av beloppet för nedsatt eller återbetald bilskatt som skulle ha påförts om fordonet hade sålts den dag försäkringsfallet inträffade.

När man betalar kontantinköpspriset för nytt fordon (punkt 3.8.1 Totalersättning i form av kontantinköpspriset på nytt fordon och punkt 3.9 Utvidgat inlösningsvillkor) avdras beloppet för nedsatt eller återbetald bilskatt i sin helhet. Se även Allmänna avtalsvillkor punkt 12.1 Överförsäkring och berikandeförbud.

5.6.3 Andra skatter och avgifter vid användning av fordon

Försäkringen ersätter inte separat fordonsskatt eller motsvarande skatt som är en förutsättning för att fordonet ska få användas. Ersättningen betalas inte heller för avgift för beslut i ärenden som gäller specialskyltar.

5.7 Säkerhetsföreskrifter

Ändamålet med säkerhetsföreskrifterna är att förhindra hotande faror och minska skador som uppstår. Den försäkrade och med denne jämställd person ska följa säkerhetsföreskrifterna. Ersättningen minskas eller vägras om försummelsen att följa säkerhetsföreskrifterna har bidragit till uppkomsten av försäkringsfallet. Se även punkt 6.1 Skyldighet att följa säkerhetsföreskrifter vid skadeförsäkring i Allmänna avtalsvillkor.

5.7.1 Rätt att framföra fordon

Fordonets förare ska ha körkort som berättigar till att köra enligt fordonsklassen eller rätt att framföra fordonet på basis av ålder.

5.7.2 Fordonets skick

Fordonet ska uppfylla bestämmelserna i fordonslagen och för övrigt vara i sådant skick att användning i vägtrafik är tillåten och att fordonet godkänns i besiktning (fordonslag och vägtrafiklag).

Fastinstallerad utrustning som är avsedd att kopplas till nätström ska uppfylla de krav som gäller säkerheten för elektriska anordningar och utrustningen ska användas enligt tillverkarens anvisningar.

5.7.3 Tillsyn av fordon

Fordonet får inte lämnas vid vägren, på parkeringsplats eller annat område på ett sådant sätt och för en så lång tid att det väcker utomståendes uppmärksamhet eller verkar övergivet.

Om fordonet på grund av skada måste lämnas vid vägrenen, ska man omedelbart ordna bärgning till en reparationsverkstad eller en annan trygg plats.

För att förhindra olovligt bruk ska släpvagnar förses med anordning som hindrar att släpvagnen flyttas eller kopplas till dragfordon.

För att hindra olovligt bruk ska terrängfordon och fyrhjulingar (fordonsklasserna L2e, L5e, L6e och L7e) fästas t.ex. med kedja eller vajer så att den inte kan tas i olovligt bruk utan att använda våld eller verktyg. För att förhindra olovligt bruk kan snöskoter alternativt förses med en anordning som hindrar drivbandet från att snurra.

Om tilläggsutrustning inte kan låsas eller med tanke på arbetets ändamålsenliga utförande förvaras i ett låst förvaringsutrymme, ska tilläggsutrustningen förvaras på en sådan plats där utomstående inte lätt kan få syn på den och där den inte i onödan kan utsättas för stöld eller skadegörelse. Tilläggsutrustning får inte lämnas olagrad länge.

Tilläggsutrustning som förvaras på arbetsplatsen eller vid annat arbetsobjekt avskilt från fordonet ska flyttas till ett låst eller ständigt bevakat förvaringsutrymme genast efter att det med tanke på arbetets ändamålsenliga utförande är möjligt.

Fordon får inte förvaras i ett annat olåst fordon eller fordonskombination. Fordon får inte heller förvaras i släpvagn som inte är försedd med anordning som förhindrar olovligt bruk.

Löstagbar tilläggsutrustning i fordon, t.ex. navigator, ska förvaras täckt eller gömd.

Vid användning av tippande fordon, släpvagnar och lyftkranar som är försedda med stödben ska man se till att stödbenen används och säkerställa att marken är tillräckligt bärande.

Vid plogning ska frontlastare på traktor stödas med plogstöd fästa i ramen. Frontlyft på traktor ska stödas med fästianordningar som sträcker sig ända till traktorns bakaxel. Frontlyft på traktor ska stödas med fästianordningar som sträcker sig ända till traktorns bakaxel.

5.7.4 Förvaring av nycklar och registeringsbevisets anmälningssedel

Fordonets nycklar, nycklarna till anordningar som hindrar olovligt bruk av fordonet, nycklarna till förvaringsutrymmet för fordonet och fordonets utrustning får inte förvaras på en synlig eller sådan olåst plats där en utomstående på förhand kan anta att de finns.

Anmälningssedeln i fordonets registreringsbevis, elektroniskt certifikat, nycklarna och uppgifterna som behövs för att göra nycklar får inte förvaras i fordonet även om alla dörrar och bagageutrymmet till fordonet är låsta och fönstren är stängda. Nycklarna får inte vara försedda med specifika uppgifter om fordonet eller ägar- och besittningsförhållanden.

5.7.5 Brandsäkerhet

Utrymmet där fordonet förvaras får inte användas för ändamål som äventyrar brandsäkerheten. Till exempel öppen eld och rökning är förbjudet.

Endast elektrisk lampa får användas för att belysa motorn, bränsletanken eller annan del. För uppvärmning av motorn, kraftöverföringen eller andra delar får förutom standardutrustning endast användas apparat avsedd för fordon. Apparaten ska monteras och inkopplas enligt apparat- och fordonstillverkarens anvisningar och bestämmelser.

Då fordonet repareras genom svetsning eller andra heta arbeten, ska beklädnad och andra lättantändliga konstruktioner avlägsnas på ett tillräckligt stort område. Dessutom ska reparationsplatsen förses med handbrandsläckningsutrustning och nödvändig bevakning.

Husbilar och -vagnar ska förses med en köldtålig handbrandsläckare av klass 13A55BC (minst 2 kg släckmedel) och placeras i en korg i en ställning som fästs i närheten av huvudingången (dörren).

Bussar i fordonsklasserna M2 och M2G ska förses med en och i fordonsklasserna M3 och M3G med två köldtåliga handbrandsläckage av klass 43A233BC (minimimängden släckningsmedel ska vara enligt säkerhetsföreskriften FA127).

Ytterkonstruktionen för motorrummet i bussar som tagits i bruk efter 1.1.2005 ska vara försedd med en öppning via vilken handbrandsläckares släckmedel kan sprutas in i motorrummet. Därtill ska bussen vara försedd med minst en trafiksäkerhetsväst och en ficklampa.

Motorarbetsmaskin som väger över tre ton ska förses med två, och traktor ska förses med en köldtålig handbrandsläckare av klass 43A233BC (minimimängden släckningsmedel ska vara enligt säkerhetsföreskriften FA127). Ifall föremålet för försäkringen används för flisning eller krossning av trämaterial ska fordonet utrustas med fyra handbrandsläckare av den typ som anges ovan samt med ett av försäkringsbolaget godkänt, fastinstallerat, automatiskt släckningssystem.

Strömmen till traktorer och motorarbetsmaskin som är försedda med huvudströmbrytare ska brytas med huvudströmbrytaren när man inte arbetar med maskinen. Traktorer och motorarbetsmaskiner ska alltid förses med en huvudströmbrytare när de förvaras inomhus.

Handbrandsläckare i bussar, motorarbetsmaskin och traktorer ska kontrolleras och servas endast av en av Säkerhetsteknikcentralen godkänd serviceman eller servicefirma. Efter service ska släckaren förses med kontroll- och underhållsetikett. Man ska låta kontrollera släckaren minst en gång om året.

Om fordonet används i brandfarliga eller annars riskfyllda omgivningar enligt punkt 3.4 (Brandförsäkring) ska man se till att fordonet hålls rent. Vid behov ska brandfarliga delar i maskinen rengöras flera gånger om dagen.

5.8 Anvisningar för att avvärja och begränsa inträffad skada eller hot om skada

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, ska den försäkrade avvärja eller begränsa skadan.

Om skadan framkallats av en utomstående ska den försäkrade vidta åtgärder som är nödvändiga för att bevara försäkringsbolagets rätt gentemot skadevållaren.

Den försäkrade är skyldig att utreda skadevållarens identitet och registernumren på de fordon som varit delaktiga i skadan.

Den försäkrade är skyldig att till transportören anmäla en skada som inträffat under transporten. Om skadan orsakats genom stöld, olovligt bruk av fordon,

skadegörelse, bedrägeri eller annan straffbar gärning ska den försäkrade utan dröjsmål meddela polismyndigheterna på skadeorten.

Den försäkrade ska dessutom i domstol kräva straff för gärningsmännen om det är i försäkringsbolagets intresse.

Om fordonet stulits utomlands och inte återfunnits, ska också en polisanmälan göras till de finska polismyndigheterna. Om fordonets nycklar försvinner eller stjäls ska den försäkrade vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra olovligt bruk av fordonet med de försvunna eller stulna nycklarna, t.ex. genom att på nytt serielägga fordonets lås.

Om nycklarna till ett fordon med startspärr tappas bort ska startspärren omedelbart kodas så att fordonet inte kan tas i olovligt bruk med de borttappade nycklarna eller så ska olovligt bruk hindras med andra medel (t.ex. med ett mekaniskt stöldskydd).

Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har åsidosatt räddningsplikten ovan, kan den ersättning som ska utbetalas till denne sänkas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller vägras beaktas vilken betydelse åsidosättandet haft på uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas försäkringstagarens uppsåt och arten av oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Vid ansvarsförsäkring utomlands minskas eller vägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet. Om den försäkrade emellertid uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har åsidosatt räddningsplikten eller om den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel har varit en bidragande orsak till åsidosättandet, kan ersättningen minskas eller vägras. Försäkringsbolaget är dock skyldigt att till en fysiskt skadelidande person utbetala den andel av ersättningen som den skadelidande inte lyckats indriva på grund av den försäkrades insolvens till följd av utsökning eller konkurs.

6 Försäkringspremie och försäkringsperiod

6.1 Avställning

En avställning ska på förhand anmälas till fordonsregistret enligt gällande bestämmelser. I fråga om bilar krediteras försäkringspremien från och med dagen som följer efter dagen avställningen började. Kreditering för avställning per dag beräknas som 1/360 av de delskydd som inte är i kraft. I fråga om motorcyklar finns krediteringspraxisen vid avställning antecknad i anbudet och i försäkringsbrevet.

Försäkringspremie för Trafikkasko som beviljas via finansieringsbolag och försäkringspremie för gula provnummerskyltar berättigar inte till premieåterbetalning för avställningstid.

Brandförsäkring, stöldförsäkring, skadegörelseförsäkring, rättsskyddsförsäkring, naturskadeförsäkring och finansieringsförsäkring gäller alltid under avställningstid. Kollisionsförsäkring gäller endast om fordonet inte var i rörelse vid tidpunkten då skadan inträffade. I fråga om övriga delförsäkringar beror försäkringens giltighet på hur omfattande försäkringsskyddet är.

6.2 Bonus

På premien för kollisionsförsäkring i kasko med bonus lämnas en rabatt i form av s.k. bonus för varje skadefri försäkringsperiod.

Om fordonet varit i trafik minst 120 dygn under den skadefria försäkringsperioden stiger bonus med 10 procentenheter.

Om en motorcykel under den skadefria försäkringsperioden varit i trafik minst 90 dygn och i fråga om MC Omfattande skydd i 140 dygn, stiger bonus med 10 procentenheter.

Bonusen sjunker med 20 procentenheter för varje ersättning som betalas med stöd av kollisionsförsäkring oberoende av hur skadan uppstått.

6.3 Minimipremie för försäkringsperiod

Minimipremien är alltid minst 8 euro för varje giltig försäkringsperiod eller del av den.

6.4 Försäkringsperiod

Den första försäkringsperioden är högst 13 månader. De följande försäkringsperioderna är ett år. Försäkringsperioden är 360 dygn och den indelas i tolv månader med 30 dygn.

6.5 Försäkringsavtalet upphör

6.5.1 Ägarbyte vid skadeförsäkring

(FAL 63 §)

Skadeförsäkringen upphör om den försäkrade egendomen till följd av en rättshandling övergår till annan ny ägare än försäkringstagaren själv eller försäkringstagarens dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång, har den nya ägaren av egendomen dock rätt till ersättning om han inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

Om andra försäkringar inkluderats i försäkring för egendom, t.ex. ansvars-, rättsskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör ett sådant försäkringsskydd omedelbart när egendomen övergår till ny ägare.

6.5.2 Försäkringen upphör utan uppsägning

Försäkringen upphör utan separat uppsägning när fordonet

- stryks slutgiltigt ur fordonsregistret.

7 Kaskoförsäkringsvillkor för musei- och hobbyfordon

Det väsentliga innehållet i försäkringsavtalet för musei- och hobbyfordon fastställs i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

7.1 Försäkringsobjekt

Föremål för försäkring är det musei- eller hobbyfordon samt fastinstallerad utrustning som antecknats i försäkringsbrevet och som uppgetts och godkänts i samband med att försäkringen tecknades.

I försäkringsbrevet har antecknats försäkrat fordon, fordonets värde, försäkringsskydd och självrisker.

7.2 Transportförsäkring

Transportförsäkringen ersätter skada som orsakats då föremålet för försäkringen transporterats med ett annat motorfordon. Försäkringen ersätter även skada som under lastning eller lossning orsakats av plötslig eller oförutsedd vältning eller fall.

Transportförsäkringen ersätter inte skada som har orsakats av bristfällig fästning och inte heller skada som orsakats av repning eller tillbuckling i samband med lastning eller lossning.

7.3 Bilräddningsförsäkring

Bilräddningsförsäkringen ersätter kostnader för att bärga upp fordonet på vägen.

Om fordonet är i okörbart skick ersätts dessutom transporten till närmaste reparationsverkstad där fordonet kan repareras tillbörligt. Om lämplig reparationsverkstad inte hittas, kan fordonet alternativt transporteras till dess huvudsakliga förvaringsplats.

Transport- och bärgningskostnader för musei- och hobbyfordon ersätts i Finland högst upp till 500 euro per försäkringsfall.

Försäkringen ersätter dessutom förarens och passagerarnas kostnader för resa från skadeorten till hemorten med billigaste möjliga transportmedel och skäligena resekostnader för hämtning av det reparerade fordonet, sammanlagt högst 500 euro.

Transport- och bärgningskostnader för musei- och hobbyfordon ersätts utomlands högst upp till 2 000 euro per försäkringsfall. Denna maximisättning innehåller kostnader för hämtning eller transport av fordonet till hemorten.

Försäkringen ersätter dessutom förarens och passagerarnas kostnader för resa från skadeorten till hemorten med billigaste möjliga transportmedel och skäligena resekostnader för hämtning av det reparerade fordonet, sammanlagt högst 1 000 euro.

I stället för transportkostnader ersätts alternativt rese- och arbetskostnader i Finland som uppstått när fordonets skada eller fel reparerats på skadeplatsen, högst upp till 1 000 euro och utomlands högst upp till 2 000 euro.

7.4 Ersättning av skada och betalning

Övre gräns för ersättningsskyldighet

Övre gräns för försäkringsbolagets ersättningsansvar är i försäkringsbrevet antecknat gängse värde på fordonet med avdrag för självrisk.

Försäkringsbolaget har rätt att minska ersättningsbeloppet från det fordonets värde som antecknats i försäkringsbrevet om fordonets skick väsentligt försämrats fr.o.m. tidpunkten då försäkringen beviljades. Med väsentlig försämring avses att fordonets skick försämrats så att försämringen minskar fordonets gängse värde med 30 % fr.o.m. tidpunkten då försäkringen beviljades.

Ersättningsbeloppet kan även minskas om det visar sig att försäkringstagaren vid ansökan om försäkringen gett vilseledande uppgifter om fordonet eller dess skick.

Skadebelopp

Skadebeloppet är reparationskostnaderna för fordonet om en reparation är ekonomiskt motiverad. En reparation är inte ekonomiskt motiverad om reparationskostnaderna för fordonet överstiger skillnaden mellan försäkringsbeloppet och fordonets värde efter försäkringsfallet.

Utbetalning av ersättning

Skadebeloppet och reparationens ekonomiska lönsamhet påverkar enligt vilken metod försäkringsbolaget ersätter skadan. Ersättning betalas med avdrag för självrisk genom

- att enligt verifikat betala de nödvändiga reparationskostnader som uppstått på grund av försäkringsfallet eller
- betalning av uppskattat och avtalat penningbelopp eller
- att inlösa fordonet till dess försäkringsbelopp eller
- att i pengar betala skillnaden mellan fordonets försäkringsbelopp och fordonets värde efter försäkringsfallet.

Försäkringsbolaget förbinder sig inte att beställa och leverera de reservdelar som reparationen kräver. Om reservdelar inte finns att tillgå, betalas det uppskattade priset för reservdelar i pengar.

7.5 Självrisker

Den försäkrade har i varje försäkringsfall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk som fastställs enligt typen av skada.

7.6 Avställning

Premien för kaskoförsäkringen för musei- och hobbyfordon krediteras inte för avställningstiden.

På försäkringen tillämpas för övrigt LokalTapiolas kaskoförsäkringsvillkor.

Allmänna avtalsvillkor YS15

Dessa allmänna avtalsvillkor tillämpas på de försäkringsavtal i vilka tillämpning av villkoren avtalats.

Vid respektive tidpunkt gällande lag om försäkringsavtal tillämpas till den del dessa allmänna avtalsvillkor inte omfattar bestämmelser om ärendet i fråga eller ärendet i fråga inte har avtalats att avvika från lagen om försäkringsavtal vad gäller företaget och offentliga sammanslutningar.

Paragraferna inom parentes efter rubrikerna hänvisar till de bestämmelser i lagen om försäkringsavtal som rubrikerna gäller.

Villkoren för försäkringsavtalet iakttas i följande prioritetsordning:

1. försäkringsspecifika särskilda villkor
2. försäkringsgrensspecifika produktvillkor
3. allmänna avtalsvillkor.

1 Vissa centrala begrepp

Med **offentlig sammanslutning** avses ett sådant samhälleligt organ, t.ex. en kommun eller en församling, vars verksamhet och organisation regleras i lag eller förordning och som utgående från verksamhetens omfattning inte jämföras med konsument.

Med **skriftligt** avses uppgift som tillställts i pappersform eller elektronisk form som kan förvaras utan att uppgiftsinnehållet ändras och som kan kopieras med samma innehåll som den ursprungligen tillställdes.

Konsument är en person som skaffar konsumtionsvaror huvudsakligen för annat syfte än den näringsverksamhet som personen bedriver.

Med **försäkringstagare som jämföras med konsument** avses en sådan fysisk eller juridisk person som med beaktande av personens näringsverksamhet eller art och omfattning av annan verksamhet samt övriga omständigheter är i egenskap av försäkringsgivarens avtalspart jämförd med konsument i enlighet med lagen om försäkringsavtal. Bostadsaktiebolag och ideella föreningar som är avtalsparter jämföras alltid med konsument.

Med **LokalTapiola** avses LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag eller LokalTapiolas regionbolag.

Begränsande villkor är ett villkor i försäkringsavtalet som fastställer sådana skador försäkringen inte ersätter eller som på annat sätt begränsar försäkringsskyddet.

Säkerhetsföreskrift (31 §) innebär en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller på annat sätt skriftligen ålagd skyldighet att följa instruktioner för att förhindra eller begränsa uppkomsten av skada.

Försäkrad (2 §) är i skadeförsäkring den till vars förmån försäkringen gäller.

Försäkringsgivare (2 §) är det försäkringsbolag som ingått ett försäkringsavtal med försäkringstagaren. I dessa villkor är försäkringsgivarens namn LokalTapiola.

Försäkringstagare (2 §) är den som ingått ett försäkringsavtal med försäkringsgivaren.

Försäkringsperiod (16 §) är den för försäkringen avtalade giltighetstid som antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortgår en avtalad försäkringsperiod åt gången om någondera avtalsparten inte säger upp avtalet.

Försäkringsavtalet kan bestå av en eller flera försäkringar. Försäkringsavtalets innehåll (6 §) fastställs i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Med **försäkringsfall** avses att en risk mot vilken försäkring beviljats blir verklighet.

Med **företag** avses sådan försäkringstagare som i egenskapen av försäkringsgivarens avtalspart inte kan jämföras med konsument i enlighet med 3 § i lagen om försäkringsavtal.

2 Givande av information innan försäkringsavtalet ingås

2.1 LokalTapiolas informationsplikt (5 § och 9 §)

Före ett försäkringsavtal ingås ger försäkringsbolaget försäkringssökanden den information om försäkringsformer, försäkringspremier och villkor samt övriga uppgifter som behövs för att välja en lämplig försäkring för försäkringsbehovet som fastställts för sökanden. När informationen ges ska uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Vid distansförsäljning av försäkring ges till konsument även förhandsinformation som avses i kapitel 6 a i konsumentskyddslagen. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar per telefon eller på Internet.

2.1.1 Försummelse av LokalTapiolas informationsplikt

2.1.1.1 Försäkringar för försäkringstagare som jämföras med konsumenter

Om LokalTapiola eller dennes representant vid marknadsföring av en försäkring har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller har gett denne felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utgående från den information denne fått.

2.1.1.2 Försäkringar för företag och offentliga sammanslutningar

Om LokalTapiola eller dennes representant vid marknadsföring av en försäkring har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller gett denne felaktiga eller vilseledande uppgifter, korrigerar LokalTapiola de felaktiga uppgifterna omedelbart när felet har upptäckts. Försäkringsavtalet anses gälla i enlighet med de korrigerade uppgifterna fr.o.m. det att försäkringstagaren fått meddelande om korrigeringarna.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt (22 §, 23 § och 34 §)

2.2.1 Försäkringar för försäkringstagare som jämföras med konsumenter

Före försäkring beviljas ska försäkringstagaren och den försäkrade ge korrekta och fullständiga svar på frågor som ställs av LokalTapiola och som kan vara av betydelse för bedömningen av LokalTapiolas ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål korrigera uppgifter som denne gett till LokalTapiola och som denne konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

2.2.2 Försäkringar för företag och offentliga sammanslutningar

Med försäkringstagare avses här även den försäkrade samt försäkringstagarens eller den försäkrades representant.

Försäkringstagaren ska före försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på LokalTapiolas frågor samt även meddela andra uppgifter vilka försäkringstagaren förstod eller borde ha förstått att de är av betydelse för bedömningen av LokalTapiolas ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål korrigera uppgifter som denne gett till LokalTapiola och som denne konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

2.3 Försummelse av upplysningsplikt

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av upplysningsplikten ovan, är försäkringsavtalet inte bindande för LokalTapiola. LokalTapiola har rätt att behålla betalda försäkringspremier även om försäkringen upphör att gälla.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa försummat sin upplysningsplikt, kan ersättningen minskas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska minskas eller vägras ska det beaktas vilken betydelse den omständighet som den av försäkringstagaren eller den försäkrade givna oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska arten av försäkringstagarens och den försäkrades uppsåtlighet eller oaktsamhet samt omständigheterna för övrigt beaktas. Om försäkringstagaren eller den försäkrade har gett oriktiga eller bristfälliga uppgifter och försäkringspremier på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade getts, ska förhållandet mellan den avtalade försäkringspremier och försäkringspremier beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning minskas. En liten avvikelse mellan uppgift som getts och den korrekta och fullständiga uppgiften berättigar dock inte till minskning av försäkringserättning.

3 LokalTapiolas ansvar träder i kraft och försäkringsavtalets giltighet

3.1 LokalTapiolas ansvar träder i kraft (11 §)

Om annan tidpunkt inte individuellt avtalats med försäkringstagaren, inträder LokalTapiolas ansvar när LokalTapiola eller försäkringstagaren ger eller skickar ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud.

3.2 Försäkringsavtalets giltighet (16 §)

Försäkringsavtalet kan vara antingen tidsbestämt eller fortlöpande. När den första försäkringsperioden upphört gäller försäkringsavtalet ett år i sänder om inte försäkringstagaren eller försäkringsgivaren säger upp avtalet. Försäkringsavtalet kan även upphöra på grund av andra orsaker som anges nedan i punkterna 4.2 och 15.

Ett tidsbestämt försäkringsavtal gäller den avtalade perioden.

4 Försäkringspremie

4.1 Betalning av försäkringspremie (38 §)

Flera försäkringar som beviljats av samma eller olika försäkringsbolag samt premierna för dessa försäkringar kan sammanslås i ett avtal och i en faktura. I så fall faktureras de sammanslagna premierna i en betalningspost eller flera betalningsposter i enlighet med avtalet. Försäkringspremie som allokerats till försäkringsavtalet fördelas mellan alla försäkringar i avtalet i proportion enligt betalningen och debiteringen så att alla fortlöpande försäkringar är i kraft fram till samma datum.

4.1.1 Försäkringar för försäkringstagare som jämföras med konsumenter

Försäkringspremier ska betalas inom en månad efter att LokalTapiola skickat fakturan för premien till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän LokalTapiolas ansvar inträtt och senare premier förrän den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början, om inte betalning av premien enligt försäkringsvillkoren är en förutsättning för att LokalTapiolas ansvar ska inträda. Om LokalTapiolas ansvar till någon del inträder senare, behöver försäkringspremier för denna del inte betalas förrän ansvaret inträtt.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker försäkringsbolagets alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp som betalas. Försäkringstagarens betalning allokeras i första hand i enlighet med referensuppgifterna i den betalda fakturan om försäkringstagaren inte i samband med betalningen skriftligen bestämt annat.

4.1.2 Försäkringar för företag och offentliga sammanslutningar

Försäkringspremier ska betalas senast på förfalldagen. Om försäkringstagarens betalning inte täcker LokalTapiolas alla premiefordringar, har LokalTapiola rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp försäkringstagaren betalat.

4.2 Försenad försäkringspremie (39 §)

Om försäkringstagaren försummat att betala försäkringspremier inom den tidsfrist som anges ovan i punkt 4.1, har LokalTapiola rätt att säga upp försäkringsavtalet att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsanmälan skickades.

Försäkringsavtalet upphör emellertid inte när uppsägnings tiden löpt ut om försäkringstagaren betalar försäkringspremier före uppsägnings tidens utgång. LokalTapiola nämner denna möjlighet i uppsägningsanmälan.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak huvudsakligen utan egen förskylan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. Denna möjlighet att försäkringen fortsätter gälla en viss tid nämns i uppsägningsskottet.

Om försäkringspremien inte betalas inom den tidsfrist som avses ovan i punkt 4.1, uppbärs för dröjsmålet dröjsmålsränta i enlighet med räntelagen.

4.3 Betalning av försenad försäkringspremie (42 §)

Om försäkringstagaren betalar premien för skadeförsäkring efter att försäkringen upphört, inträder LokalTapiolas ansvar på nytt dagen efter att premien betalats. Försäkringen gäller då till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden, räknat från det att försäkringen på nytt trätt i kraft.

Om LokalTapiola inte vill återuppliva en försäkring som upphört att gälla, ska försäkringsgivaren inom 14 dagar efter att försäkringspremien betalats meddela försäkringstagaren sin vägran att ta emot premien.

4.4 Försäkringspremie då avtalet upphör (45 §)

4.4.1 Beräkning av försäkringspremie

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt har LokalTapiola rätt till försäkringspremie endast för den tid under vilken LokalTapiolas ansvar gällt. Som försäkringspremie uppbärs då den andel av premien för hela försäkringsperioden som motsvarar förhållandet mellan den förverkligade försäkringsperioden och den avtalade försäkringsperioden. LokalTapiola har dock rätt att uppbära sådan andel av premien för hela försäkringsperioden som motsvarar risken under den förverkligade försäkringsperioden.

4.4.2 Ersättning för förvaltningskostnader för försäkringen

Då försäkringen upphör på grund av att försäkringstagaren säger upp försäkringen mitt under avtalad försäkringsperiod har LokalTapiola utöver det ovan nämnda rätt att som ersättning för försäkringens förvaltningskostnader uppbära 10 % av försäkringspremien för den avtalade försäkringsperioden, dock minst 10 euro och högst 50 euro.

4.4.3 Återbetalning av premie

4.4.3.1 Försäkringar för försäkringstagare som jämföras med konsumenter

Om försäkringspremien redan betalats då försäkringen upphör, återbetalar LokalTapiola till försäkringstagaren premien som fastställts på det sätt som redogörs ovan samt den andel av premien som överskrider den ersättning för försäkringens förvaltningskostnader som uppbärs. Försäkringspremien återbetalas dock inte om det i ärendet förfarits svikligt i situationer som avses i punkt 2.2.

Obetalda förfallna försäkringspremier och övriga förfallna fordringar kan avdras från premieåterbetalningen i enlighet med de allmänna villkoren för kvittning. Om den premie som ska återbetalas är lägre än 8 euro, återbetalas inte denna separat.

4.4.3.2 Försäkringar för företag och offentliga sammanslutningar

Om försäkringspremien redan betalats då försäkringen upphör, återbetalar LokalTapiola till försäkringstagaren premien som fastställts på det sätt som redogörs ovan samt den andel av premien som överskrider den ersättning för försäkringens förvaltningskostnader som uppbärs. Försäkringspremien återbetalas dock inte om det i ärendet förfarits svikligt i situationer som avses i punkt 2.2.

Obetalda förfallna premier och övriga förfallna fordringar kan avdras från premieåterbetalningen i enlighet med de allmänna villkoren för kvittning. Om premien som ska återbetalas är lägre än 50 euro, återbetalas den inte separat.

För försäkring uppbärs alltid en försäkringsspecifik minimipremie.

Om hela försäkringsbeloppet eller försäkringsobjektet ersätts till följd av ett försäkringsfall, återbetalas premien inte till denna del för respektive försäkringsperiod.

4.5 Kvittning av försäkringspremie och övriga fordringar

Från försäkringspremie som återbetalas kan avdras förfallna försäkringspremier som mottagaren av återbetalningen inte betalat samt övriga försäkringsbolagets förfallna och ostridiga fordringar på alla de försäkringsbolags vägnar som kan stå som försäkringsgivare i samma avtal eller faktura.

5 Uppgifter under avtalets giltighetstid

5.1 LokalTapiolas informationsplikt (6 §, 7 § och 9 §)

När försäkringsavtalet ingåtts ger LokalTapiola till försäkringstagaren försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren om de inte getts tidigare eller annat avtalats i ärendet. Under försäkringens giltighetstid skickar LokalTapiola årligen till försäkringstagaren information om försäkringsbeloppet och annan fakta som gäller försäkringen vilken är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren (årsmeddelande).

5.1.1 Försummelse av informationsplikt vid försäkringar som tecknats av försäkringstagare jämföras med konsumenter

Om LokalTapiola eller LokalTapiolas representant under försäkringens giltighetstid har gett bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter om försäkringen, och dessa uppgifter kan anses ha inverkat på försäkringstagarens förfarande, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att anta utgående från den information denne fått. Detta gäller dock inte information som LokalTapiola eller LokalTapiolas representant har gett om en förestående ersättning efter ett försäkringsfall.

5.1.2 Försummelsen av informationsplikt vid försäkringar som tecknats av företag och offentliga sammanslutningar

Om LokalTapiola eller en representant för LokalTapiola under försäkringens giltighetstid gett bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter om försäkringen,

korrigerar LokalTapiola de felaktiga uppgifterna omedelbart när felet upptäcks. Försäkringsavtalet anses gälla i enlighet med de korrigerade uppgifterna fr.o.m. det att försäkringstagaren fått meddelande om korrigeringarna.

5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt om ökad risk (26 § och 34 §)

5.2.1 Försäkringar för försäkringstagare som jämställs med konsumenter

Försäkringstagaren ska meddela LokalTapiola om det i omständigheterna som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i sakförhållandena som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring under försäkringsperioden som väsentligen ökar risken och som LokalTapiola inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks. Försäkringstagaren ska meddela en sådan förändring till LokalTapiola senast inom en månad efter att försäkringstagaren mottagit årsmeddelandet som följer efter ändringen. LokalTapiola påminner försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

I sakförsäkring är riskökande förändringar till exempel att användningssyftet för det försäkrade objektet ändrar, ändring av konstruktion i fordon eller att användningsplatsen eller -landet ändrar.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa försummat att meddela ökad risk, kan ersättningen minskas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska minskas eller vägras beaktas vilken betydelse den förändrade omständigheten som ökat risken har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas försäkringstagarens uppsåt eller arten av dennes oaktsamhet samt omständigheterna för övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har gett oriktiga eller bristfälliga uppgifter och försäkringspremien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade getts, ska förhållandet mellan den avtalade försäkringspremien och försäkringspremien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning minskas. En liten avvikelse mellan uppgift som getts och den korrekta och fullständiga uppgiften berättigar dock inte till minskning av försäkringsersättning.

5.2.2 Försäkringar för företag och offentliga sammanslutningar

Med försäkringstagare avses i denna punkt även den försäkrade samt försäkringstagarens eller den försäkrades representant.

Försäkringstagaren ska omedelbart meddela LokalTapiola om det i uppgifter som meddelats när försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet skett en väsentlig förändring som ökar risken och som LokalTapiola inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks.

I sakförsäkring är riskökande förändringar till exempel att användningssyftet för det försäkrade objektet ändrar, ändring av konstruktion i fordon eller att användningsplatsen eller -landet ändrar.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa försummat att meddela

ökad risk, kan ersättningen minskas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska minskas eller vägras beaktas vilken betydelse den förändrade omständigheten som ökat risken har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas försäkringstagarens uppsåt eller arten av dennes oaktsamhet samt omständigheterna för övrigt. Om försäkringstagaren eller den försäkrade har gett oriktiga eller bristfälliga uppgifter och försäkringspremien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade getts, ska förhållandet mellan den avtalade försäkringspremien och försäkringspremien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning minskas. En liten avvikelse mellan uppgift som getts och den korrekta och fullständiga uppgiften berättigar dock inte till minskning av försäkringsersättning.

6 Skyldighet att förhindra och begränsa uppkomst av skada

6.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

Den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som antecknats i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren eller som skriftligen utfärdats på annat sätt. Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna, kan den ersättning som ska utbetalas till den försäkrade minskas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska minskas eller vägras beaktas vilken betydelse försummelsen att iaktta säkerhetsföreskrift har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av dennes oaktsamhet samt omständigheterna för övrigt.

När försäkringstagare i ansvarsförsäkring är konsument eller jämställd med konsument minskas eller vägras ersättningen inte till följd av den försäkrades oaktsamhet. Om den försäkrade emellertid uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifter eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, kan ersättningen minskas eller vägras.

Om den försäkrade försummat att iaktta säkerhetsföreskrift av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel varit en bidragande orsak till försummelsen, betalar LokalTapiola dock med stöd av ansvarsförsäkring till en skadelidande fysisk person den andel av ersättningen som denne inte har lyckats driva in vid utsökning eller konkurs på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa skada (räddningsplikt) (32 §, 34 § och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående ska den försäkrade efter förmåga avvärja eller begränsa skadan. Om skadan orsakats av en utomstående ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara LokalTapiolas rätt gentemot skadevållaren.

Den försäkrade ska t.ex. försöka utreda skadevållarens identitet.

Om skadan vållats genom en straffbar gärning ska den försäkrade utan dröjsmål anmäla gärningen till polisen och i rätten yrka på straff till förövarna, om LokalTapiolas intresse kräver detta. Den försäkrade ska också för övrigt iaktta LokalTapiolas anvisningar för avvärjning och begränsning av skada. LokalTapiola ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av räddningsplikten ovan, även om försäkringsbeloppet då skulle överskridas.

Vid ansvarsförsäkring och avbrottsförsäkring för företag och offentlig sammanslutning är den övre gränsen för LokalTapiolas ersättningskyldighet emellertid det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet.

Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa försummat räddningsplikten ovan, kan den ersättning som ska utbetalas till den försäkrade minskas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska minskas eller vägras beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av dennes oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

När försäkringstagare i ansvarsförsäkring är konsument eller jämställd med konsument minskas eller vägras ersättningen inte till följd av den försäkrades oaktsamhet. Om den försäkrade emellertid uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har försummat räddningsplikten eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, kan ersättningen minskas eller vägras.

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel varit en bidragande orsak till försummelsen, betalar LokalTapiola dock med stöd av ansvarsförsäkring till en skadelidande fysisk person den andel av ersättningen som denne inte har lyckats driva in vid utsökning eller konkurs på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

7 Orsakande av försäkringsfall (28 §, 30 § och 34 §)

LokalTapiola är fri från ansvar gentemot en försäkrad som uppsåtligt orsakat ett försäkringsfall.

Om den försäkrade har orsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel varit en bidragande orsak till försäkringsfallet, kan ersättningen minskas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska minskas eller vägras beaktas vilken betydelse den försäkrade personens åtgärd har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av dennes oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Om det är fråga om ansvarsförsäkring betalar LokalTapiola trots eventuell minskning eller vägran av ersättning till en skadelidande fysisk person den andel av ersättningen som denne inte har lyckats driva in vid utsökning eller konkurs på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

Motorfordonsförsäkring
(gäller endast försäkringsavtal som inkluderar motorfordonsförsäkring)

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet när denne framfört fordonet i ett sådant tillstånd

att alkoholhalten i dennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 1,2 promille eller denne har minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller dennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen, ersätts den personskada denne tillfogats endast till den del som övriga omständigheter bidragit till skadan.

Om den försäkrade framkallat försäkringsfallet när denne framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i dennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 0,5 promille eller denne har minst 0,22 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller dennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen, sänks ersättningen i proportion till dennes andel i skadan.

8 Identifikation (33 §)

Vad som ovan nämnts om den försäkrade ifråga om orsakande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller uppfyllande av räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

1. med den försäkrades samtycke ansvarar för det motordrivna fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg som är försäkringsobjekt
2. tillsammans med den försäkrade äger och använder försäkrad egendom; eller
3. bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med den försäkrade.

Vad som ovan nämnts om den försäkrade i fråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett anställnings- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

9 Otillräknelighet och nödläge (36 §)

LokalTapiola åberopar inte punkterna 6 och 7 ovan för att befrias från eller begränsa sitt ansvar om den försäkrade vid orsakandet av ett försäkringsfall eller försummade av säkerhetsföreskrift eller räddningsplikt var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att denne inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott. LokalTapiola kommer inte att åberopa punkt 5, 6 och 7 för att befrias från eller begränsa sitt ansvar i det fall att den försäkrade, när denne orsakade ökning av risk eller försäkringsfallet eller försummade säkerhetsföreskrift eller räddningsplikt, handlade i syfte att hindra person- eller egendomskada under sådana omständigheter att försummelsen eller åtgärden kan försvaras. Vad som i denna punkt nämnts om den försäkrade ska på motsvarande sätt tillämpas på den som avses i punkt 8.

10 Ersättningsförfarande

10.1 Ersättningssökandens skyldigheter (69 § och 72 §)

Ersättningssökande ska utan obefogat dröjsmål anmäla en skada till LokalTapiola eller LokalTapiolas representant för inspektion eller andra åtgärder.

Ersättnings sökande ska ge LokalTapiola sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av LokalTapiolas ansvar. Dessa handlingar och uppgifter är t.ex. sådana med hjälp av vilka man kan konstatera om ett försäkringsfall inträffat, hur stor skada som uppstått och till vem ersättning ska utbetalas.

Ersättnings sökande är skyldig att skaffa de utredningar som denne bästa har tillgång till, dock med beaktande av LokalTapiolas möjligheter att skaffa utredningar. LokalTapiola är inte skyldig att betala ersättning före bolaget fått utredningarna ovan.

Om ersättnings sökande efter ett försäkringsfall svikligen har gett oriktig eller bristfällig information till LokalTapiola som är av betydelse för utredningen av LokalTapiolas ansvar, kan ersättningen minskas eller vägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Den försäkrade ska enligt sina möjligheter delta i skadeutredningen samt bidra till att utreda den egentliga orsaken till skadan samt skadevållaren. Den försäkrade får inte försvåra skadeutredningen genom att avlägsna sig från skadepplatsen, inta alkohol eller annat rusmedel efter skadefallet eller på annat sätt försvåra skadeutredningen.

LokalTapiola ska beredas tillfälle att inspektera skadad egendom före den repareras eller förstörs.

10.2 Preskription av ersättningsrätt (73 §)

Om kortare preskriptionstid inte fastställts i grenspecifika försäkringsvillkor, ska försäkringsersättning sökas hos LokalTapiola inom ett år från det att ersättnings sökanden fick veta om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden till följd av försäkringsfallet. Ersättningskrav ska i varje fall framställas inom 10 år efter försäkringsfallet eller om försäkringen tecknats för skadeståndsskyldighet, efter att skadepåföljden uppstått. Anmälan om försäkringsfall är jämställt med framställande av ersättningskrav. Om ersättningskrav inte framställs inom tidsfristen ovan förlorar ersättnings sökanden sin rätt till ersättning.

10.3 LokalTapiolas skyldigheter (7 §, 9 §, 67 §, 68 § och 70 §)

Efter att ett försäkringsfall inträffat ger LokalTapiola till ersättnings sökanden, såsom t.ex. den försäkrade och skadelidande i situationer som avses i punkt 16.4 vid ansvarsförsäkring, information om försäkringens innehåll och förfarandet vid ansökan om ersättning. Eventuell förhandsinformation som ersättnings sökande fått om förestående ersättning, ersättningsbelopp eller sättet på vilket ersättning betalas påverkar inte ersättnings skyldigheten i enlighet med försäkringsavtalet.

LokalTapiola ska med anledning av ett inträffat försäkringsfall utan dröjsmål och senast en månad efter att LokalTapiola fått de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för att utreda bolagets ansvar, betala ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddela att ersättning inte betalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, betalar LokalTapiola emellertid ut den ostridiga andelen av ersättningen inom ovannämnda tidsfrist.

Ersättningsbeslut som baserar sig på ansvarsförsäkring delger LokalTapiola även den skadelidande.

På försenad ersättning betalar LokalTapiola dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82). LokalTapiola betalar inga andra ersättningar på grund av dröjsmål.

10.4 Kvittning

Obetalda förfallna försäkringspremier och övriga LokalTapiolas förfallna fordringar kan avdras från ersättningen i enlighet med de allmänna villkoren för kvittning.

LokalTapiola har rätt att från ersättning till försäkringstagaren och till bolag som ingår i samma koncern som försäkringstagaren eller från annan fordring från LokalTapiola avdra förfallna försäkringspremier eller andra LokalTapiolas fordringar oberoende av vilket bolag i koncernen de förfallna försäkringspremierna eller fordringarna gäller. Om det avtalats att betalningen sker i flera poster, har LokalTapiola kvittningsrätt även för de poster som inte ännu förfallit. LokalTapiola har kvittningsrätt även när skadan inträffat efter att försäkringstagaren försatts i konkurs men LokalTapiolas ansvar fortfarande gäller.

11 Försäkringsersättning

11.1 Överförsäkring och berikandeförbud (57 §)

Egendom eller intresse är överförsäkrat om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet är avsevärt högre än värdet på den försäkrade egendomen eller det försäkrade intresset.

11.1.1 Försäkringar för försäkringstagare som jämställs med konsumenter

Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på värdering som har gjorts av LokalTapiola eller LokalTapiolas representant, betalas ersättning på basis av överförsäkring enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsätligen har gett oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

11.1.2 Försäkringar för företag och offentliga sammanslutningar

Vid försäkringsfall som drabbat överförsäkrad egendom eller överförsäkrat intresse betalar LokalTapiola inte mer ersättning än det belopp som behövs för att täcka skadan.

11.2 Underförsäkring (58 §)

Egendom eller intresse är underförsäkrat om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet är avsevärt lägre än värdet på den försäkrade egendomen eller det försäkrade intresset.

Vid försäkringsfall som drabbat underförsäkrad egendom eller underförsäkrat intresse ersätter LokalTapiola endast så stor andel av skadan som förhållandet mellan försäkringsbeloppet och värdet på egendomen eller intresset utvisar. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på värdering som har gjorts av LokalTapiola eller LokalTapiolas representant, betalas ersättning enligt skadebeloppet, dock högst enligt försäkringsbeloppet.

12 Sökande av ändring i försäkringsbolagets beslut (8 §, 74 §)

Försäkringstagaren eller ersättningsökanden har till sitt förfogande olika medel för att söka ändring i försäkringsbolagets beslut. Denne kan kontakta den person som i LokalTapiola handlagt ärendet eller söka ändring hos LokalTapiolas Kundmedlingsbyrå, fråga om råd och handledning hos FINEs försäkrings- och finansrådgivning eller begära rekommendation om avgörande från FINE. Denne har dessutom rätt att väcka talan mot LokalTapiola. Att ärendet behandlas hos FINE hindrar inte att talan väcks. Däremot behandlar dessa besvärinstanser inte ett ärende som redan prövats i domstol eller som är anhängigt i domstol.

12.1 Omprövningsbegäran och Kundmedlingsbyrån

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker ett fel i LokalTapiolas beslut, har denne rätt att få noggrannare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. LokalTapiola korrigerar beslutet om det visar sig vara felaktigt. Om ärendet trots omprövningsbegäran inte har blivit utrett, kan kunden kontakta Kundmedlingsbyrån.

Kundmedlingsbyrån är LokalTapiolas interna kanal för sökande av ändring och den handlägger frågor i anslutning till frivilliga skadeförsäkringar, livförsäkringar och placeringstjänster.

Kundmedlingsbyrån handlägger skriftliga ändringsökanden som inte är anhängiga i andra besvärinstanser. Ändring ska sökas inom tre månader efter att kunden har fått det skriftliga beslutet.

12.2 FINE Försäkrings- och finansrådgivning

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden är missnöjd med försäkringsbolagets beslut, kan denne be om råd och handledning hos FINEs försäkrings- och finansrådgivning. Den är ett opartiskt organ vars uppgift är att ge konsumenter, småföretagare och med dessa jämförbara kunder råd i försäkrings- och ersättningsärenden. FINEs försäkrings- och finansrådgivning och försäkringsnämnden ger även beslutsrekommendationer i tvistemål som gäller tolkning och tillämpning av lagar och försäkringsvillkor i ett försäkringsförhållande. Rådgivningstjänsterna och beslutsrekommendationerna är avgiftsfria.

12.3 Tingsrätt

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med LokalTapiolas beslut, kan denne väcka talan mot LokalTapiola. Talan kan väckas antingen vid tingsrätten på sakägarens hemort i Finland eller vid tingsrätten på försäkringsbolagets hemort eller vid tingsrätten på orten där skadan inträffade, om inte annat framgår av internationella avtal som Finland ingått. Talan med anledning av LokalTapiolas beslut ska väckas inom tre år efter att sakägaren fått skriftligt meddelande om LokalTapiolas beslut och denna tidsfrist. När tidsfristen löpt ut går rätten att väcka talan förlorad. Handläggning i nämnder avbryter preskription av talerätt.

12.4 Tillämpad lag

På försäkringsavtalet tillämpas Finlands lag.

13 LokalTapiolas regressrätt (75 §)

13.1 LokalTapiolas regressrätt gentemot tredje part

Den försäkrades rätt till skadestånd från en ersättningskyldig tredje part övergår till LokalTapiola upp till det ersättningsbelopp som LokalTapiola betalat. Om skadan har orsakats av tredje part i rollen av privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan person som enligt 3 kap. 1 § i skadeståndslagen jämställs med dessa, uppstår för LokalTapiola regressrätt gentemot ifrågavarande person endast om denne orsakat skadan uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om denne är ersättningskyldig för skadan oberoende av oaktsamhet.

Försäkringsbolaget har rätt att kräva ersättningsbeloppet av tredje part också när denne har framkallat försäkringsfallet när denne framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i dennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 1,2 promille eller denne har minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller dennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen.

13.2 LokalTapiolas regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller med denne jämställd person

LokalTapiola har rätt att kräva tillbaka ersättning eller andel av ersättning som betalats till i punkt 16.1 avsedd försäkrad från försäkringstagare, försäkrad eller i punkt 8 avsedd jämställd person som orsakat försäkringsfallet eller försummat sina plikter i enlighet med punkterna 2.2 (upplysningsplikt), 5.2 (upplysningsplikt om ökad risk), 6.1 (skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter) och 6.2 (skyldighet att avvärja och begränsa skada).

Med stöd av sin regressrätt får LokalTapiola kräva tillbaka hela den ersättning som utbetalas om LokalTapiola på de grunder som nämns i punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 eller 7 skulle vara fritt från ansvar eller berättigat att vägra ersättning. Om ersättningen hade minskats i enlighet med punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 eller 7 får LokalTapiola kräva tillbaka den andel av ersättningen som motsvarar minskningen.

14 Ändring av försäkringsavtal

14.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperiod (18 §)

LokalTapiola har rätt att under försäkringsperioden ändra försäkringspremier eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar nya omständigheter om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade försummat sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt; eller
2. det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för LokalTapiola när avtalet ingicks eller i sakförhållande som antecknats i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2.

Efter att ha fått kännedom om faktum nämnt ovan skickar LokalTapiola utan obefogat dröjsmål meddelande om hur och från vilken tidpunkt försäkringspremier eller andra avtalsvillkor ändras. I meddelandet

anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

14.2 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod (19 §)

14.2.1 Försäkringar för försäkringstagare som jämfställs med konsumenter

A. Anmälningsförfarande:

Vid fortlöpande försäkringar har LokalTapiola inför övergången till ny försäkringsperiod då det gäller skadeförsäkring och ny premieperiod då det gäller personförsäkring rätt att ändra försäkringsvillkor, -premien samt övriga avtalsvillkor, när grunden för ändringen utgörs av

1. ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsbestämmelse
2. n oförutsedd ändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturhändelse, storolycka)
3. förändring i det index (som nämns i försäkringsbrevet) som påverkar försäkringen
4. ändring i skadekostnaden för försäkringen.

LokalTapiola har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar det centrala innehållet i försäkringsavtalet.

Om LokalTapiola gör ovannämnda ändringar i försäkringsavtalet, skickar LokalTapiola i samband med fakturan för försäkringspremien till försäkringstagaren ett meddelande om vilka ändringar som gjorts i försäkringspremien eller övriga avtalsvillkor. I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Vid skadeförsäkring träder en ändring i kraft vid ingången av den försäkringsperiod som först följer efter en månad från datumet meddelandet skickades. Ändringar av försäkringspremie som beror på bonusbestämmelser som ingår i försäkringsavtalet anses inte vara ändringar som avses i denna villkorspunkt.

B. Ändringar som kräver att försäkringen sägs upp

Om LokalTapiola ändrar försäkringsvillkor, försäkringspremier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än de som nämns i punkt A ovan eller avlägsnar en kraftigt marknadsförd förmån från försäkringen, ska LokalTapiola säga upp försäkringsavtalet att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen sker skriftligen minst en månad före utgången av försäkringsperioden.

14.2.2 Försäkringar för företag och offentliga sammanslutningar

LokalTapiola har rätt att inför övergången till en ny försäkringsperiod ändra försäkringsvillkor, försäkringspremie och övriga avtalsvillkor.

Ändringarna gäller från ingången av följande försäkringsperiod. LokalTapiola ska skriftligen meddela om väsentliga ändringar och grunderna till ändringarna senast en månad före ingången av en ny försäkringsperiod. Försäkringen fortsätter gälla i den form som ändringarna gett upphov till om försäkringstagaren inte skriftligen säger upp försäkringen före ingången av den nya försäkringsperioden.

14.3 Index inverkan på försäkringspremie och försäkringsbelopp

LokalTapiola kan ändra försäkringspremie och försäkringsbelopp för försäkringar som är bundna till index till följd av att index som anges i försäkringsbrevet har ändrat.

15 Försäkringsavtalet upphör

15.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkring (12 §)

15.1.1 Försäkringar för försäkringstagare som jämfställs med konsumenter

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringsavtalet att upphöra under försäkringsperioden. Uppsägningen ska ske skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte fastställt tidpunkt för upphörandet, upphör försäkringen när uppsägningsanmälan lämnats eller skickats till LokalTapiola. Uppsägningsrätt existerar dock inte om den avtalade giltighetstiden för försäkringsavtalet är kortare än 30 dagar.

15.1.2 Försäkringar för företag och offentliga sammanslutningar

Försäkringstagaren har rätt att säga upp en fortlöpande försäkring att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen ska anmälas skriftligt. Annan uppsägning är ogiltig. Den skriftliga uppsägningen ska skickas till LokalTapiola senast en månad före försäkringsperioden upphör. En tidsbestämd försäkring upphör det avtalade slutdatumet utan uppsägning.

15.2 LokalTapiolas rätt att säga upp försäkring under försäkringsperioden (15 §)

15.2.1 Försäkringar för försäkringstagare som jämfställs med konsumenter

LokalTapiola har rätt att säga upp ett försäkringsavtal som gäller skadeförsäkring att upphöra under försäkringsperioden, om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter före försäkringen beviljades och om LokalTapiola med kännedom om rätta omständigheter inte skulle ha beviljat försäkringen
2. det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelat till försäkringsgivaren när avtalet ingicks eller i sakförhållande som antecknats i försäkringsbrevet skett en förändring som väsentligt ökar risken och som LokalTapiola inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
3. den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummat att iaktta säkerhetsföreskrift
4. den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat ett försäkringsfall; eller
5. den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen gett LokalTapiola felaktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för bedömandet av LokalTapiolas ansvar.

LokalTapiola säger upp försäkringen skriftligt utan obefogat dröjsmål efter att ha fått kännedom om den grund som berättigar till uppsägning. Grunden för uppsägningen anges i uppsägningsanmälan. Försäkringen upphör efter att en månad från att uppsägningsanmälan skickades. LokalTapiolas rätt att säga upp försäkring till följd av försummad premiebetalning bestäms enligt punkt 4.2.

15.2.2 Försäkringar för företag och offentliga sammanslutningar

LokalTapiola har rätt att säga upp ett försäkringsavtal som gäller skadeförsäkring att upphöra under försäkringsperioden, om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter före försäkringen beviljades och om LokalTapiola med kännedom om rätta omständigheter inte skulle ha beviljat försäkringen
2. det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelat till LokalTapiola när avtalet ingicks eller i sakförhållande som antecknats i försäkringsbrevet skett en förändring som väsentligt ökar risken och som LokalTapiola inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
3. försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har försummat att iaktta säkerhetsföreskrift
4. försäkringstagaren eller den försäkrade har orsakat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet; eller
5. försäkringstagaren eller den försäkrade har efter försäkringsfallet svikligen gett LokalTapiola felaktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för bedömningen av LokalTapiolas ansvar eller
6. försäkringstagaren konstaterats vara insolvent eller försatts i konkurs
7. det inträffar en skada som försäkringen ersätter.

I punkterna 1) – 6) avses med försäkringstagare både den försäkrade och representant för försäkringstagaren eller den försäkrade. Om LokalTapiola har rätt att säga upp en försäkring och försäkringsgivaren använder sin rätt därtill, kan försäkringsgivaren samtidigt säga upp försäkringstagarens övriga försäkringar. LokalTapiola säger upp försäkring skriftligen utan obefogat dröjsmål efter att ha fått kännedom om den grund som berättigar till uppsägning. Försäkringen upphör efter att en månad från att uppsägningsanmälan skickades. LokalTapiolas rätt att säga upp försäkring till följd av försummad premiebetalning bestäms enligt punkt 4.2.

15.3 LokalTapiolas rätt att säga upp försäkring vid utgången av försäkringsperiod (16 §)

LokalTapiola har rätt att säga upp försäkring att upphöra vid utgången av en försäkringsperiod. Grunden för uppsägningen anges i uppsägningsanmälan. Uppsägningen sker skriftligen minst en månad före utgången av försäkringsperioden.

15.4 Byte av ägare (63 §)

Försäkringsavtalet upphör om den försäkrade egendomen till följd av en rättshandling övergår till annan ny ägare än försäkringstagaren själv eller dennes

dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång, har den nya ägaren dock rätt till ersättning, såvida denne inte själv har tecknat en försäkring för egendomen. Om andra försäkringar inkluderats i försäkring för egendom, t.ex. ansvars-, rättsskydds- eller avbrottsförsäkring, upphören en sådan försäkring omedelbart när egendomen övergår till ny ägare.

15.5 Försäkring upphör utan uppsägning

Försäkring upphör utan separat uppsägning när fordonet

1. stryks slutgiltigt ur fordonsregistret
2. anmäls till fordonsregistret som tillsvidare avställt och fordonets registreringsskyltar returneras.

16 Rättigheter för tredje person

16.1 Övriga försäkrade till förmån för vilka egendomsförsäkring gäller (62 §)

Utöver det som i dessa försäkringsvillkor annars stadgats om den försäkrade gäller en egendomsförsäkring till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll, den som har panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

16.2 Den försäkrades ställning vid inträffat försäkringsfall (65 §)

För minskning eller vägran av ersättning vad gäller försäkrad avsedd i föregående punkt återoppar LokalTapiola försäkringstagarens eller annan försäkrads försummelse av upplysningsplikt (punkt 2.2) eller att meddela riskökning (punkt 5.2) endast i det fall att försäkrad som avses i punkt 16.1 före försäkringsfallet var medveten om eller borde ha varit medveten om försäkringstagarens eller annan försäkrads förfarande.

Respektive försäkrad har rätt till ersättning till följd av försäkringsfall. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade underhandla med LokalTapiola samt lyfta ersättningen utom i det fall att den försäkrade nämns med namn i avtalet eller den försäkrade meddelat att denne själv bevakar sin rätt eller det är fråga om inteckningshavares rätt till betalning av ersättningen.

16.3 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen (66 §)

Gäller en egendomsförsäkring till förmån för en person som till säkerhet för sin fordran har panträtt i egendomen, har denne, även om fordran inte har förfallit till betalning, rätt att före ägaren få betalning ur ersättningen, om ägaren inte inom skälig tid har reparerat skadan eller ställt säkerhet för reparationen. Vad som stadgas här gäller på motsvarande sätt till förmån för den som i egendomen har retentionsrätt till säkerhet för en fordran som förfallit till betalning. Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll. Angående en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen gäller vad som stadgats om inteckningshavares rätt till försäkringsersättning.

16.4 Den skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring (67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt av LokalTapiola, om

1. tecknandet av försäkringen har grundat sig på lag eller en myndighetsbestämmelse
2. den försäkrade har försatts i konkurs eller annars är insolvent, eller
3. ansvarsförsäkringen har nämnts i samband med marknadsföringen av den försäkrades näringsverksamhet. Om ett ersättningskrav riktas till LokalTapiola ska denne utan obefogat dröjsmål underätta den försäkrade om saken samt ge honom tillfälle att lägga fram utredning om försäkringsfallet. Den försäkrade ska också informeras om ärendets senare handläggningsskeden. Om LokalTapiola godkänner den skadelidandes ersättningskrav, är godkännandet inte bindande för den försäkrade.

16.5 Den skadelidandes rätt att söka ändring vid ansvarsförsäkring (68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av LokalTapiolas ersättningsbeslut vända sig till Kundmedlingsbyrån, hänskjuta ärendet till prövning av FINEs försäkrings- och finansrådgivning eller försäkringsnämnd eller väcka talan mot LokalTapiola i enlighet med punkt 12.

17 Hantering av person- och skadeuppgifter

LokalTapiola tar hand om förverkligandet av kundernas integritetsskydd och hanterar personuppgifter i enlighet med dataskydds- och försäkringslagstiftningen, de övriga tillämpliga bestämmelserna samt enligt god sed för informationshantering och -behandling.

Personuppgifter hanteras för att erbjuda LokalTapiolas produkter och tjänster samt sköta kundrelationen. Uppgifterna kan även användas till exempel i marknadsföring som riktas till kunder.

LokalTapiola drar nytta av automatiserat beslutsfattande och profilering till exempel vid försäkrings- och ersättningsbeslut samt inriktning av marknadsföring. Vi meddelar om automatiserat beslutsfattande i samband med respektive tjänst.

Personuppgifter skaffas i huvudsak av kunden, parterna som kunden befullmäktigat, myndigheternas offentliga register och från kreditupplysningsregistret. Personuppgifter överläts åt utomstående endast med kundens samtycke eller med stöd av lagstiftningen.

LokalTapiola registrerar uppgifter om skador, som anmäls till bolaget, i försäkringsbolagens gemensamma skaderegister och kontrollerar samtidigt vilka skador som har anmäls till andra försäkringsbolag. Uppgifterna i skaderegistret används i ersättningshandläggningen för att bekämpa missbruk som riktas mot försäkringsbolagen. LokalTapiola registrerar uppgifter om brott och brottsmisstanke som riktats mot försäkringsverksamheten, som bolaget bedriver, i försäkringsbolagens gemensamma missbruksregister och kontrollerar uppgifterna som om kunden antecknats i registret. Uppgifterna i missbruksregistret används i ersättnings- och försäkringshandläggningen för att förebygga brottslighet som riktas mot försäkringsbolagen.

Kundens identifieringsuppgifter och övriga personuppgifter kan användas för att utreda, avslöja och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessutom kan uppgifter överlätas till myndigheter för undersökning av penningtvätt och finansiering av terrorism samt för undersökning av sådana brott genom vilket de tillgångar eller den vinning av brott som är föremål för penningtvätt eller finansiering av terrorism har erhållits.

LokalTapiola spelar in telefonsamtal och sparar chatt-diskussioner som förs med kunderna för att verifiera ärendet och säkerställa kvaliteten på betjäningen.

Över LokalTapiolas personregister finns dataskyddsbeskrivningar, där vi berättar om personuppgifter som behandlas i registren, om hantering av dem och om rättigheterna för den registrerade. Du kan bekanta dig med dataskyddsbeskrivningar och noggrannare hantering av personuppgifter på LokalTapiolas webbplats lahitapiola.fi/henkilotietojenkasittely. Dataskyddsbeskrivningar kan även fås per post eller e-post via adressen tietosuoja@lahitapiola.fi.

18 Övriga bestämmelser

18.1 Försäkringsavtalet delvis ogiltigt

Om en enskild villkorspunkt i försäkringsavtalet eller en del av villkorspunkten konstateras vara ogiltig fortsätter resten av avtalsvillkoren att gälla som tidigare.

18.2 Hur övermäktigt hinder påverkar LokalTapiolas skyldigheter

Om uppfyllandet av skyldighet i försäkringsavtalet förhindras, försväras eller fördröjs på grund av en faktor som part i försäkringsavtalet inte har möjlighet att påverka (övermäktigt hinder), är parten fri från uppfyllandet av avtalskyldigheten och påföljder under den tid det övermäktiga hindret existerar. Med övermäktigt hinder avses störning eller avbrott i datakommunikation, störning i programvara eller elfel, facklig stridsåtgärd, brand, naturhändelse, myndighetsåtgärd eller annat hinder som parten inte har möjlighet att påverka.

18.3 Handelsblockad

Försäkringen gäller inte till den del försäkrandet eller försäkringens giltighet begränsas av handelsblockad eller embargo som införts på basis av Förenta Nationernas (FN), Europeiska unionens (EU) eller USA:s deklaration eller beslut eller på basis av Finlands lagstiftning.

LokalTapiola utbetalar ingen försäkringsersättning om utbetalningen av ersättningen strider mot sanktioner i anknytning till handelsblockad eller embargo som införts på basis av Förenta Nationernas (FN), Europeiska unionens (EU) eller USA:s deklaration eller beslut eller på basis av Finlands lagstiftning.

Försäkringarna beviljas av dessa ömsesidiga försäkringsbolag (FO-nummer) som hör till Lokaltapiolagruppen:

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | Lokaltapiola **Huvudstadsregionen** - LähiTapiola Pääkaupunkiseutu (2647339-1) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi** (0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Länsi-Suomi** (0134099-8) | Lokaltapiola **Nyland** - LähiTapiola Uusimaa (0224469-0) | LähiTapiola **Pirkanmaa** (0205843-3) | LähiTapiola **Pohjoinen** (2235550-7) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) | Lokaltapiola **Sydkusten** - LähiTapiola Etelärannikko (0135987-5) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) | Lokaltapiola **Österbotten** - LähiTapiola Pohjanmaa (0180953-0) | Lokaltapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag (0211034-2)

Bolagens kontaktuppgifter finns på adress www.lokaltapiola.fi.

